

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Teoretická diplomová práce

Martin Studený

Vladislav Galgonek

Fotograf

Martin Studený

Vladislav Galgonek Fotograf

Vladislav Galgonek Photographer

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí práce: Prof. Mgr. Jindřich Štreit Dr.h.c.

Oponent: doc.Mgr. Václav Podestát

Slezská univerzita

Filozoficko-Přírodovědecká Fakulta

Institut tvůrčí fotografie

Opava 2019

Abstrakt

Tématem této diplomové práce je profesní život Vladislava Galgonka, fotografa pracujícího 38 let pro Českou tiskovou kancelář. Práce se snaží přiblížit, jaké to je pracovat jako fotoreportér v agentuře a zároveň pracovat na vlastních fotografiích a být členem fotoklubu.

Klíčová slova

Vladislav Galgonek, fotoreportáž, fotoreportér, Česká tisková kancelář, Olomoucký kraj

Abstract

The theme of this diploma thesis is the professional life of Vladislav Galgonek, a photographer working for 38 years for the Czech Press Office. The work tries to get closer to what it is to work as a photo reporter in an agency while working on my own photos and be a member of the photo club.

Key words

Vladislav Galgonek, photo report, photojournalist, Czech News Agency, Olomouc region

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin STUDENÝ**
Osobní číslo: **F160677**
Studijní program: **N8204 Filmové, televizní a fotografické umění a nová média**
Studijní obor: **Tvůrčí fotografie**
Název tématu: **Vladislav Galgonek Fotograf**
Téma anglicky: **Vladislav Galgonek Photographer**
Zadávací ústav: **Institut tvůrčí fotografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Tématem této diplomové práce je profesní život Vladislava Galgonka, fotografa pracujícího 38 let pro Českou tiskovou kancelář. Práce se snaží přiblížit, jaké to je pracovat jako fotoreportér v agentuře a zároveň pracovat na vlastních fotografiích a být členem fotoklubu.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

VESELÝ, Dušan a Michael ŽANTOVSKÝ. Prezident: Václav Havel : fotografie 1988-2011. Praha: Ve spolupráci s Českou tiskovou kanceláří vydalo Ottovo nakladatelství, 2013. ISBN 9788074513169

Sto- naše rodinné album. V Praze: Paseka, 2018. ISBN 9788074329258.

VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

KINOART Olomouc. Vladislav Galgonek: Retrospektiva 35. Olomouc: KINOART Olomouc, 2007.

PhotoArt: photoreview. Praha: Iron & Steel Group, 2008. ISSN 1801-5301.

Moravský senior: magazín pro seniory Olomouckého kraje. Olomouc: Moravský senior, 2017, 2017(7-8). ISSN 21702.

Vedoucí diplomové práce: **prof. Mgr. Jindřich ŠTREIT**
Institut tvůrčí fotografie

Datum zadání diplomové práce: **2. června 2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **28. června 2019**

prof. PhDr. Vladimír BIRGUS
vedoucí ústavu

V Opavě 2. června 2019

Prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a použil jen zdroje uvedené v seznamu použité literatury.

Poděkování

Děkuji za pomoc při psaní této práce panu Vladislavu Galgonkovi a za vedení profesoru Jindřichu Štreitovi. Dále děkuji za pomoc Štěpánce Bielešové a Sabině Prokschové z Muzea umění Olomouc za neocenitelnou pomoc při procházení archivu v MUO.

Souhlas

Souhlasím se zveřejněním práce v Univerzitní knihovně Slezské univerzity v Opavě, v knihovně Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na webových stránkách Institutu tvůrčí fotografie.

Obsah

Úvod	9
1. Život Vladislava Galgonka fotografa	10
2. Práce v ČTK	15
2.1 Práce v agentuře do roku 1989	15
2.2 Období sametové revoluce	20
2.3 Práce v agentuře v současnosti	23
3. Fotografická skupina H70	29
3.1 Vznik Skupiny	29
3.2 Činnost skupiny	31
3.3 Konec skupiny	34
3.4 Profily členů skupiny	36
3.4.1 Antonín Válek	36
3.4.2 Drahoslav Ramík	36
3.4.3 Josef Shulz	37
3.4.4 Ivan Straňák	38
3.4.5 Pavel Vomela	38
4. Tvůrčí skupina Střet 2001	39
4.1 Barbora Králíková	39
4.2 Lenka Čočková	40
4.3 Jiří Frait	40
4.4 Tomáš Frait	41
4.5 Antonín Lukavský	41
4.6 Pavel Hogel	42
4.7 Věra Kovářová- Hučínová	42
4.8 Helena Hurtová.	43
5. Volná tvorba	44
5.1 Volná a komerční tvorba	44
5.2 Novinářská fotografie s výtvarným přesahem	53
6. Rozhovory	61
6.1 Rozhovor s Vladislavem Galgonkem	61
6.2 Rozhovor s Lud'kem Peřinou	65
6.3 Rozhovor s Jiřím Kopáčem	66
6.4 Rozhovor s Jindřichem Hovadíkem	68

7. Život v číslech	70
7.1 Skupinové výstavy	70
7.2 Autorské výstavy	71
Závěr	72
Seznam pramenů a literatury	74
Literatura	74
Internetové odkazy.	74
Jmenný seznam.	76

Úvod

„Pokud nejsou vaše fotografie dost dobré, nebyli jste dost blízko“

Robert Capa

Dovolím si trochu parafrázovat a poupravit toto rčení Roberta Capy. Domnívám se, že bude Vladislava Galgonka dobře vystihovat, když napíše *„Nejsou-li vaše fotografie dost dobré, neudělali jste pro ně maximum.“* Při pročitání rozhovorů, které v poslední době poskytli kolegům novinářům i z vyprávění jeho kolegy z agentury Romana Vondrouše a ostatních jeho dlouholetých přátel se domnívám, že toto rčení Vladislava Galgonka vystihuje dokonale. Za těch 38 let práce pro ČTK se z něj stal naprostý profesionál se vším všudy. Potřebuji fotku z nadsledu a v okolí je pouze stožár vysokého napětí? Není problém, vylezu na něj. Potřebuji fotografii z oprav Olomoucké Nejsvětější trojice? Vyšplhám tedy po lešení do míst, kam potřebuji, abych tu fotografii získal. Co na tom, že ostatní jímá hrůza při pohledu na mne, jak visím s fotoaparátem kolem krku na vratkém lešení mnoho metrů nad zemí. Jsou potřeba fotky naturistů? Dobrá tedy, uprosím nejkrásnější slečnu, aby se nechala vyfotit, a vlezu i s fotoaparátem do vody za ní. Tato diplomová práce je o člověku, zapáleném fotografu a naprostém profesionálu, který se z lásky k fotografii v mládí vzepřel svým rodičům a u fotografie zůstal po celý svůj profesní život i po něm. Snažím se zobrazit jeho život s fotoaparátem na krku, ukázat, jaké to je milovat fotografii a vše jí obětovat. Nesnažím se v této práci zobrazit a popsat jeho osobní život, cíleně a naprosto záměrně se zaobírám pouze jeho fotografickou částí. Cílem mým a této práce je přinést pokud možno komplexní příběh o životě fotografa, umělce a „dělníka“ fotografie Vladislava Galgonka.

1. Život Vladislava Galgonka fotografa

Narodil se skoro přesně rok po 2. světové válce na severu Moravy, v malém pohraničním městě Českém Těšíně. Společně s dalšími třemi sourozenci, jedním bratrem a dvěma sestrami vyrůstá ve skromných podmínkách. Jeho otec byl horníkem a maminka se starala o domácnost. Jak sám říká, fotografie jej provází celým jeho životem již od útlého mládí. Rozhodujícím momentem, který jej nasměruje k fotografii na celý jeho další život, jsou jedny z Vánoc v dětství, kdy dostane jako dárek naprosto jednoduchý fotoaparát Altisa box. Má velikou radost a okamžitě v něm nachází zálibu, aniž by tušil, jakým způsobem mu tento dárek změní jeho budoucí život a kam jej nasměruje. Aniž by měl jakékoliv znalosti teoretické či praktické z oblasti fotografie, začíná vše kolem tohoto oboru zkoumat a postupně v rámci tehdejších možností objevuje všechny taje a krásy fotografie. Neměl to vůbec jednoduché, protože na vše byl sám, bez větší podpory svých rodičů a ostatních blízkých. Přesto se snažil využívat každé, byť sebemenší možnosti získávat fotografické znalosti a dovednosti. První jeho kroky vedly do fotografického kroužku při tehdejších Domě pionýrů, jehož se stal členem. Tam velmi záhy chápe, jak složitá a strastiplná je cesta k dobré fotografii a kolik úsilí to obnáší. Postupně se seznamuje s fotografováním. Velké zálibu nachází v práci v temné komoře, při které zjišťuje, co vše zpracování a tvorba fotografií nabízejí za různorodé možnosti. Z počátku fotografuje snad jako každý začínající fotograf své nejbližší okolí, tedy svou rodinu. S postupem času se začíná zabývat i jinými tématy, velmi se inspiruje tehdejšími fotografickými odbornými publikacemi. Později se začíná seznamovat s pracemi předních českých a světových fotografů, studuje jejich práce a nechává se jimi inspirovat. Nejvíce se obdivoval a jak sám říká, je tomu tak stále, fotografy ze světové skupiny Magnum, kdy nejvíce obdivoval práce Henri Cartiera-Bressona. Z českých dříve narozených fotografů se nechává ovlivnit pracemi Jozefa Sudka a Františka Drtikola, z polských autorů nevíce vzpomíná na fotografa Edwarda Hartwiga. Později s velkým zaujetím sleduje práce svého vrstevníka Jozefa Koudelky, jenž se po celém světě proslavil fotografiemi ze srpna 1968. Na počátku 70.let emigroval a stal se členem již zmiňované agentury Magnum. Po základní škole nastupuje studia na střední zemědělské technické škole, kterou zakončil maturitou v roce 1965. Po maturitě se hlásil na FAMU, na kterou nebyl přijat. Následoval tedy nástup na dvouletou základní vojenskou službu. Přestože si rodiče přáli, aby byl veterinářem, dále již v oboru, kterému byl rodiči preneurčen nepokračoval a veškeré své úsilí směřuje k úmyslu věnovat se co nejvíce fotografii. Při práci v Moravských chemických závodech studuje na Lidové konzervatoři v Ostravě výtvarnou fotografii, které v roce 1969 úspěšně završí. Společně se spolužáky, kteří stejně jako on naprosto propadli

fotografii, zakládá v tomto období fotoskupinu H70. Práce v této skupině je pro něj zatím největším impulsem ve fotografii a také velmi plodným obdobím. V roce 1971 nastupuje jako fotograf do propagačního oddělení ostravského dolu Odra. Tímto začíná jeho dráha coby profesionálního fotografa, jež jej nakonec bude provázet celým životem. Během dvouletého působení v oddělení propagace získává velmi cenné zkušenosti v oblasti fotografie, dělá veškeré práce od reprodukční fotografie až po tu reportážní, jenž mu naprosto učarovala. Ve volném čase se naplno věnuje volné tvorbě v rámci skupiny H70. Během tohoto zaměstnání také spolupracoval s Ostravskými deníky a seznámil se s fotografem z ČTK v Ostravě Věňkem Ševčíkem. Tento mu doporučil, aby se přihlásil na konkurz do agentury. Byl přijat a od roku 1973 působil jako redaktor-fotoreportér až do svého odchodu do důchodu v roce 2011 a i v současné době je k dispozici jako externí spolupracovník. V prvních dvou letech pracuje v Ostravě a poté nastupuje do nově zřízené pobočky v Olomouci, kde stráví naprostou většinu svého profesního života fotografa. Kamarádi výtvarní fotografové jej varovali, že bude prací pro ČTK velmi unaven a výtvarnou fotografii nebude mít čas a náladu. I přesto měl tuto práci velmi rád, posedlost k reportážní fotografii zvítězila na plné čáře před vším ostatním.

V nově vzniklé oblastní redakci v Olomouci dostává na starost oblast celého Olomouckého kraje, tedy okresy Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a Bruntál. Po seznámení se s celým svým „rajonem“ začíná plnit zpravodajské úkoly a potřeby agentury. Neměl to v té době vůbec lehké, často musel v tehdejší době normalizace plnit úkoly, které se mu nelíbily a byl nucen se podřizovat tehdejšími požadavkům a zvyklostem na reportážní fotografii, jinak by nebylo možné ve své práci pokračovat. Právě posedlost reportážní fotografií je u něj tím středobodem při rozhodování o své budoucnosti. Mnohdy zvažoval, jestli u agentury nadále zůstat, ale posedlost zachycovat aktuální dění s možností být v centru dění u něj vždy v takovéto chvíli vítězí. Ze současného pohledu je to pro Vladislava Galgonka velká zkušenost, kterou ale zaplatil ztrátou možnosti dalšího rozvoje v oblasti výtvarné fotografie. Při zpětném pohledu se potvrdilo varování jeho kamarádů ze 70-tých let ohledně této náročné práce.

Práce fotoreportéra pro ČTK kladla a stále klade především velmi vysoké nároky na čas, fotograf je prakticky pořád v pohotovosti připraven nastoupit k plnění zadaných úkolů. Pro celý svůj region byl jediným fotografem agentury, což znamenalo a stále znamená velmi vyčerpávající práci. Nebere se tu ohled na svátky ani na denní či noční dobu. Odměnou za tyto nepříjemné stránky práce se Vladislavovi stává možnost fotografovat v místech, kam se běžně žádný člověk nedostane a při mnoha příležitostech stát v první řadě

s tím nejlepším rozhledem. Setkává se tak i s mnoha zajímavými lidmi a osobnostmi, má možnost je osobně poznat a fotografovat je. Při práci nastupuje v roce 1980 s několika kolegy z agentury na FAMU na katedru fotografie do nově otevřeného ročníku žurnalistické fotografie. Mezi jeho vyučující tehdy patřili Ján Šmok, Jiří Všetěčka nebo Pavel Štecha. Strašně rád vzpomíná na tyto studia, dostalo se mu celkového fotografického rozhledu. Snaha udělat co nejlepší záběr vždy byla a je na prvním místě. Občas to znamenalo trochu zariskovat a třeba vylézt po lešení, nebo stožáru vysokého napětí o pár metrů výš, popřípadě si vlézt v obleku do žlabu ke kravám.

Práce v agentuře také obnáší možnost vyrazit na zahraniční cesty do míst, která by člověk normálně neměl možnost navštívit. Nejsilnějším zážitkem je pro Vladislava možnost doprovázet na cestě po Asii tehdejšího premiéra České republiky Václava Klause. Životním zážitkem se pro něj stává hektická a velmi krátká zastávka v Japonsku, kde jako jeden z mála fotografů měl možnost zúčastnit se audience Václava Klause u japonského císaře Akihita. Obtížnost práce fotoreportéra se v těchto okamžicích projevila nejvíce, celý sled událostí probíhal v obrovském tempu a jako agenturní fotoreportér musel Vladislav posílat průběžně rozhodující snímky do Prahy prostřednictvím telefota. To co v dnešní době jde provádět automaticky a defacto okamžitě stálo v tehdejší době fotografy mnoho drahocenného času a také nervů s nedokonalou technikou pro přenos fotografií. Při této cestě po Asii měl možnost prohlédnout si i právě dokončovanou tehdy nejvyšší budou světa Petronas Twin Tower.

Dalším velmi silným zážitkem je pro Vladislava reportážní cesta do Vatikánu, kam doprovázel tehdejšího prezidenta České republiky Václava Havla. Dostalo se mu velké cti mít možnost fotografovat při audienci u papeže Jana Pavla II.

Ani při zahraničních cestách však není nouze o krizové a vypjaté situace, jak dokládá další Vladislavovo vyprávění. Při setkání čtyř prezidentů v Chorvatsku, mezi nimiž byl Václav Havel a prezidenti Slovinska, Černé Hory a Chorvatska. Delegace měla v plánu navštívit největší minové pole v Evropě v Bosance v Dubrovníku. Vinou nedopatření se Vladislav natolik přiblížil k chorvatskému prezidentovi, že jej jeho ochranka odstrčila až do minového pole. Naštěstí se mu nic nestalo, pouze se mu rozbil jeden z fotoaparátů. Takové štěstí již bohužel neměl na letišti ve Slovinsku, odkud se připravoval k odletu s Václavem Havlem. Do poslední chvíle fotografoval, jak to měl ve zvyku, a když vbíhal do letadla, nevšiml si vyčnívajícího „čudlíku“ ve dveřích a silně se do něj udeřil hlavou. Do letadla již vstoupil celý od krve a osobní lékař prezidenta Ilja Kotík silně doporučoval ihned po příletu do Prahy navštívit nemocnici a nechat si ránu ošetřit. Nebyl by to ovšem Vladislav, kdyby se nestaral

napřed o fotky a až poté o své zdraví a pohodlí. Ihned po příletu do Prahy míří jeho první kroky do centrály ČTK, aby mohl splnit svou pracovní povinnost, zpracovat a odeslat fotografie. K ošetření nakonec došlo až v nemocnici v Olomouci po návratu domů a jak sám říká, dodnes je ta bolest cítit a jizva mi zůstala jako připomínka. Tato zahraniční cesta do Slovinska jako by byla celá zakletá, ihned po příletu na letiště v Lubjani Vladislav zjistil, že nemá své osobní zavazadlo. Po celou dobu návštěvy se Vladislav musel potýkat s problémy, které ztráta zavazadla a nemožnost si v hektickém programu alespoň základní potřeby znovu koupit přináší. Ve spojení s nutností podat stoprocentní výkon a dodat fotografie včas, se z této cesty opravdu nekonformní záležitost. Až ke konci pobytu se vše vysvětlilo a tehdejší mluvčí prezidenta Václava Havla Ladislav Špaček donesl dotyčný kufr se zprávou, že byl nalezen v kufru automobilu mezi věcmi pana prezidenta.

Nicméně pro nepříjemné zážitky a zranění nemusí nikdo vyjíždět do zahraničí a fotografové nejsou výjimkou. Stačí si vyjet pořídít fotoreportáž na exhibiční golfový turnaj osobností do Slavkova u Brna. Hned při prvním odpalu zasáhl Vladislava míček rychlostí okolo 160 kilometrů za hodinu do břicha. Následky tohoto nečekaného zásahu se později začali dosti projevovat. Celé zasažené místo začalo rudnout a zvětšovat se a donutilo jej po návratu domů vyhledat lékařskou pomoc. Jak je vidět, ani na první pohled poklidná práce fotografa není bez rizik a rychle se může stát velmi adrenalinovou záležitostí i bez nutnosti cokoli takového vyhledávat.

Mnohdy je tato práce také velmi nepříjemná a fotograf v sobě musí svádět souboj, jestli se má ještě fotografovat, anebo již je to nevhodné. Takovýto souboj v sobě Vladislav sváděl například při povodních v 1997, kdy se jako jeden z mála českých fotoreportérů dostal do totálně zdevastovaných Troubek. Takřikajíc z první řady viděl utrpení místních obyvatel, kterým před očima padají jejich domovy k zemi. Zachovat se při takovéto situaci profesionálně a odvést svou práci vyžaduje hodně pevné nervy a mnoho sebezapření. Jak sám Vladislav říká je potřeba to vyfotit a ukázat světu. Tím, že jsme o tom informovali, jim můžeme zároveň pomoci. Často si připadal dokonce jako hyena, která se pase na cizím neštěstí a bylo mu až stydno. Fotoreportéři se v takovýchto situacích stávají terčem negativních kritik. Je to další aspekt jejich práce se kterým se musí vyrovnat.

Během své 40-tileté kariéry zažil Vladislav také mnoho změn více či méně zásadních. Tak jako se za komunismu a normalizace nesmělo fotografovat nijaké neštěstí, soudní přelíčení popřípadě církevní záležitosti, po roce 1989 bylo vše toto povoleno a mnohdy i vyžadováno. Vždyť vyfotografovat jen kostel v pozadí bylo dříve nemyslitelné a nepřijatelné. Fotografovat nějaké soudní přelíčení taktéž, až na absolutní výjimky. V současnosti

oproti tomu jsou tyto fotografie vyžadovány, fotografují se autonehody, požáry, živelné pohromy, Fotografuje se i u soudů a fotografie jsou bleskurychle publikovány. Během své práce pro agenturu zažil i jeden ze zatím největších skoků ve fotografické technice a jako profesionální fotograf si prošel přechodem od klasické fotografie na kinofilm k digitální fotografii. Stejně jako mnoho jeho kolegů se s tímto pokrokem ze začátku jen velmi těžko smířoval. Jak sám v jednom novinovém článku říká:

„Přizpůsobit se tomuto trendu jsem se prostě musel. Nakonec jsem si docela zvyknul a dnes již pracuji s digitálem z 99 procent.“⁽¹⁾

(1) <http://www.hanackenoviny.cz/4116/dnes-diky-technice-obtizne-udelat-spatnou-fotografii/>

2. Práce v ČTK

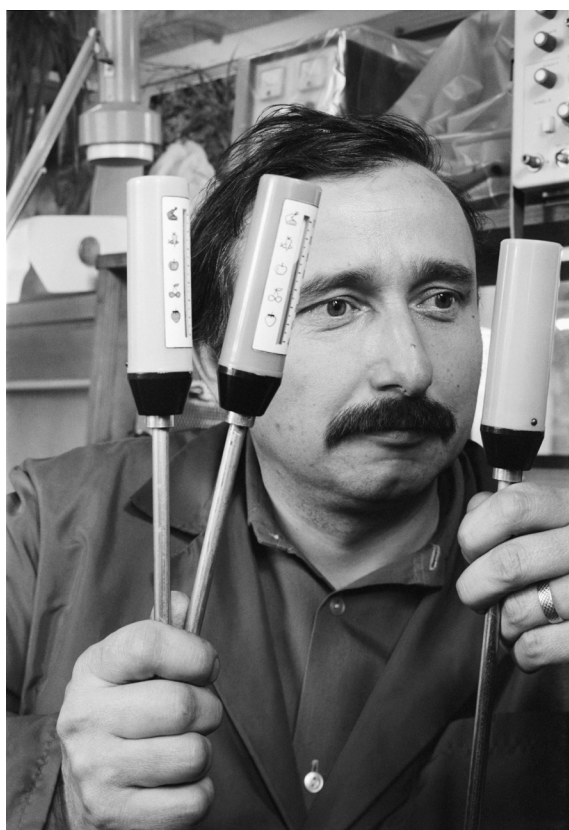
2.1 Práce v agentuře do roku 1989

Vladislav Galgonek byl fotografem České tiskové kanceláře dlouhých 38 let. Nevím, jestli existuje nějaká statistika, ale předpokládám, že byl jedním z nejdéle sloužících fotografů agentury vůbec. Je to úctyhodný výkon, 38 let plnit všelijaká zadání a požadavky vždy tak, aby se fotografie pokaždé dostali včas na místo určení. Jak sám autor říká: *„Člověk se stává jakýmsi sluhou. Musí se podřídit přání agentury, protože ta musí přijít s informacemi jako první. Fotograf se také musí řídit pravidly novinářské fotografie. Za socialismu jsme navíc měli nastaveny přísné mantinely, například kostel nesměl být ani v pozadí záběru.“* Pokud se rozhodnete dohledat všechny jeho fotografie v digitálním archivu agentury, dostane se vám na 307 stran fotografií. 30752 fotografií je to přesné číslo. Může se to zdát jako poměrně málo, je třeba však brát v potaz, že ne všechny vyfocené fotografie se nakonec archivují a používají. Toto číslo by také bylo určitě daleko vyšší, bohužel z období mezi lety 1973-1989 mi hledání v archivu nabízí pouze pár desítek záběrů (v kartotéce ČTK se podle jejich vyjádření nachází 1790 nenaskenovaných negativů Vladislava Galgonka). I z tohoto malého množství, nepodstatného procenta vytvořených fotografií v tomto období si můžeme udělat obrázek tehdejší doby. Převládají fotografie zobrazující život v Olomouckém kraji v období normalizace, záběry z obchodního domu Prior v Olomouci (obr.1), fotografie zobrazující práci na poli a v továrnách.

obr.1 Budova Prior v Olomouci (ČTK)

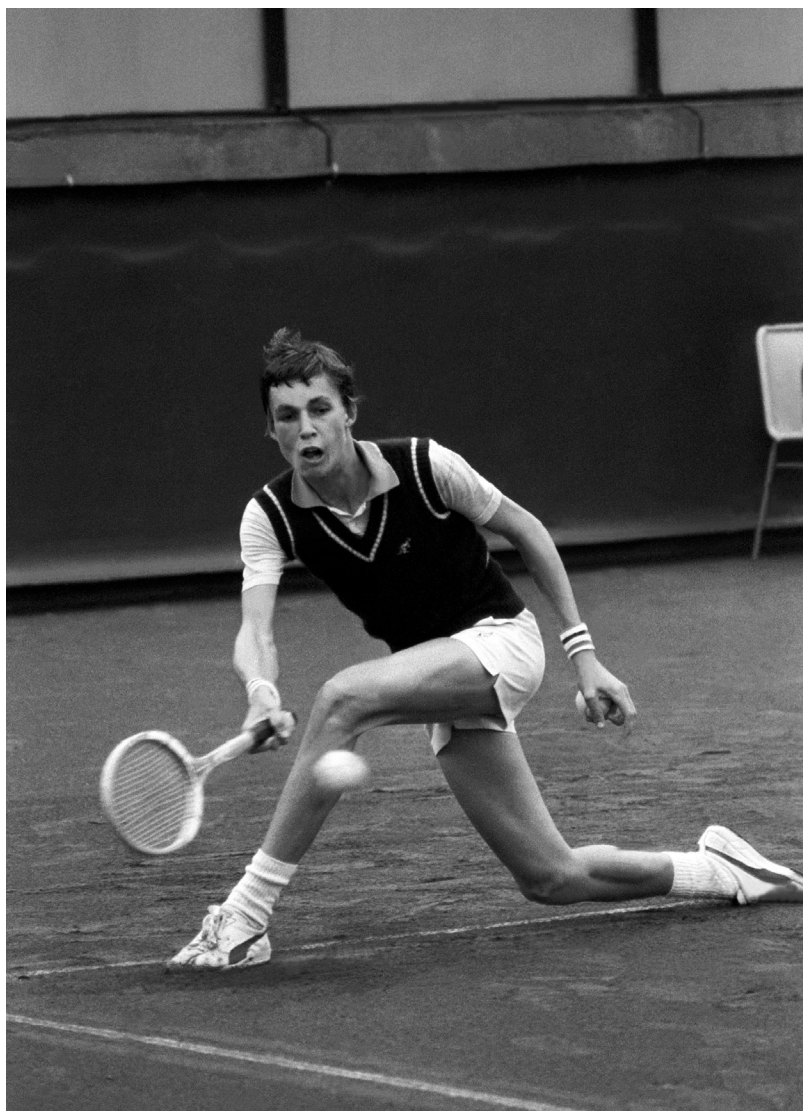
Vznikají fotografie dělníků a horníků, z různých laboratoří, zemědělců a brigádníků pracujících na polích, záběry z prodejen plných zboží ať už se jedná o pračky, koberce, hodiny či automobily (obr.2). Tehdejší doba byla takovýmto fotografiím nakloněna, vládnoucí strana si nepřála ukazovat prázdné regály a nedostatky. Marně bychom zde hledali fotografie ukazující tehdejší dobu ve špatném světle, zobrazující cosi nepatřičného, popřípadě zakázaného. Mezi zakázané věci patřili církevní obřady, přírodní katastrofy ale i autonehody. Jako by se nic z toho v té době nedělo.

obr. 2 Metra Blansko (ČTK)

Pomyslná druhá část fotografií z té doby je tvořena portréty lidí, osobností z Olomouckého kraje, sportovců, umělců. Některé z těchto osobností na svou největší slávu teprve čekali, jiní již byly v té době slavní a veřejně známí. Ze sportovců například Ivan Lendl ještě coby junior zápolící na mistrovství Evropy juniorů v roce 1978 (obr.3), portréty hokejistů Ivana Hlinky, pozdějšího trenéra České reprezentace z Olympijských her v Naganu, Jiřího Holečka, Vladimíra Martince, Vlado Dzurilla, cyklistů Vlastimila Moravce, Juana Jose Morala a dalších. Fotografoval také baletku Jiřinu Šlezingerovou-Škodovou (obr.4), pozdější držitelku ceny Thálie za celoživotní dílo. Ve vesnické ordinaci zachytil v roce 1977 MUDr. Miroslava Macka pozdějšího místopředsedu vlády ČSFR (obr.5). V roce 1987 fotografoval britského herce a novináře Petera Ustinova (obr.6) při jeho návštěvě v Olomouci. V listopadu

1989 fotografoval Jiřího Loudu (obr.7), významného českého heraldika, tvůrce návrhu současného českého státního znaku. Fotografie Václava Neckáře a Heleny Vondráčkové z události s názvem „Sovětská píseň“ z roku 1987 a fotografie z natáčení filmu „Boj o Moskvu“ ruského režiséra Jurije Ozerova pro mne dotváří odraz doby, ve které pracovat pro Českou tiskovou kancelář znamenalo fotografovat vše, o co byl v té době zájem, a hlavně podle požadavků vedení ČTK. I přes to, že se nemohu zbavit pocitu jakéhosi vzorce, podle kterého bylo nutno v té době fotografovat, cítím z fotografií té doby, a to převážně z portrétů radost. Radost, s jakou byly tvořeny, práci fotografa, který svůj um dokáže vložit i do fotografií, u kterých se umění neočekávalo. O práci pro agenturu v tomto období Vladislav Galgonek sám říká, že naštěstí byl fotografem v Olomouci a jeho okolí, protože se nenacházel v centru politického dění a mohl si dělat svou práci, aniž by se musel angažovat.

obr.3 Ivan lendl (ČTK)

obr.4 Jiřina Šlezingerová-Škodová (ČTK)

obr.5 MUDr. Miroslav Macek (ČTK)

obr.6 Peter Ustinov (ČTK)

obr.7 Jiří Louda (ČTK)

2.2 Období sametové revoluce

Období sametové revoluce a uvolnění regulí, co se může fotit a co nesmí, je zřetelně vidět z fotografií pocházejících z tohoto období. Jen o pár měsíců do minulosti by dozajisté nebylo možné zveřejnit fotografii demontované sochy Josifa Stalina položené obličejem k zemi.(obr.8). Fotografie z tohoto období jako by se zbavily svazujících pout, stávají se více autentickými, ztrácí se jakási škrobenost a nutnost zobrazit vše podle regulí a požadavků. Vše je vidět právě na fotografii sochy Stalina, ale i na fotografiích ze studentských protestů a setkání. Dalším krásným vzkazem je pro mne fotografie z demontáže sousoší Lenina a Stalina z olomouckého Palachova náměstí. Rameno jeřábu, připravené svésit z podstavce sochy těchto dvou „velikánů“, pro mne symbolizuje, stejně jako fotografie odkryté busty a Stalina obličejem k zemi, konec jedné éry(obr.9). Této demontáži předcházela protestní akce studentů, kteří sousoší obalili spoustou nafukovacích balónků. Zde na těchto fotografiích je ta změna přístupu a stylu fotografování nejmarkantnější. Sám Vladislav na toto období rád vzpomíná, v jednom článku ke své výstavě Reminiscence v olomoucké galerii Patro v roce 2004 uvádí:

obr.8 Socha J.V.Stalina po demontáži (ČTK)

„Zaměřil jsem se především na různá shromáždění nebo studentské demonstrace. Snažil jsem se zachytit atmosféru oněch dní, stejně jako lidské obličejy a jejich výrazy plné emocí, které tyto důležité chvíle doprovázely,“⁽²⁾

Zde v tomto období vzniká strhující obrazový dokument plný vzrušujících okamžiků, trvající celé dny a týdny. Tyto okamžiky hluboce poznamenaly a proměnily naše životy. Ve fotografiích se snoubí reportážská pohotovost s profesionalitou, stejně jako emocionální zaujetí s nevšední výtvarnou citlivostí. Vladislav se zaměřil na různá shromáždění a studentské demonstrace. Tyto okamžiky jej fascinovali a velmi přitahovali. Fotografuje také události, jež předcházeli odstranění sousoší Lenina a Stalina.

„Mým cílem bylo zachytit pro budoucnost atmosféru bouřlivých dnů a stěžejní události, které se odehrávaly v ulicích Olomouce a na zdejší univerzitě,“⁽³⁾

Další ikonickou fotografií z té doby je odkrytí sochy Tomáše Garrigua Masaryka zazděné v pivovaru v Jevíčku po celou dobu komunistické vlády. Známost se stává fotografie z počátku bourání, kde je vidět pouze hlava sochy našeho prvního prezidenta. V archivu autora se ale nachází ještě další fotografie ukazující sochu v celé své velikosti a kráse (obr.10,11).

obr.9 Demontáž sousoší (ČTK)

(2) <https://www.ctk.cz/novinky/?id=1514>

(3) <https://www.ctk.cz/novinky/?id=1514>

obr.10 Socha Tomáše G. Masaryka v Jevíčku (ČTK)

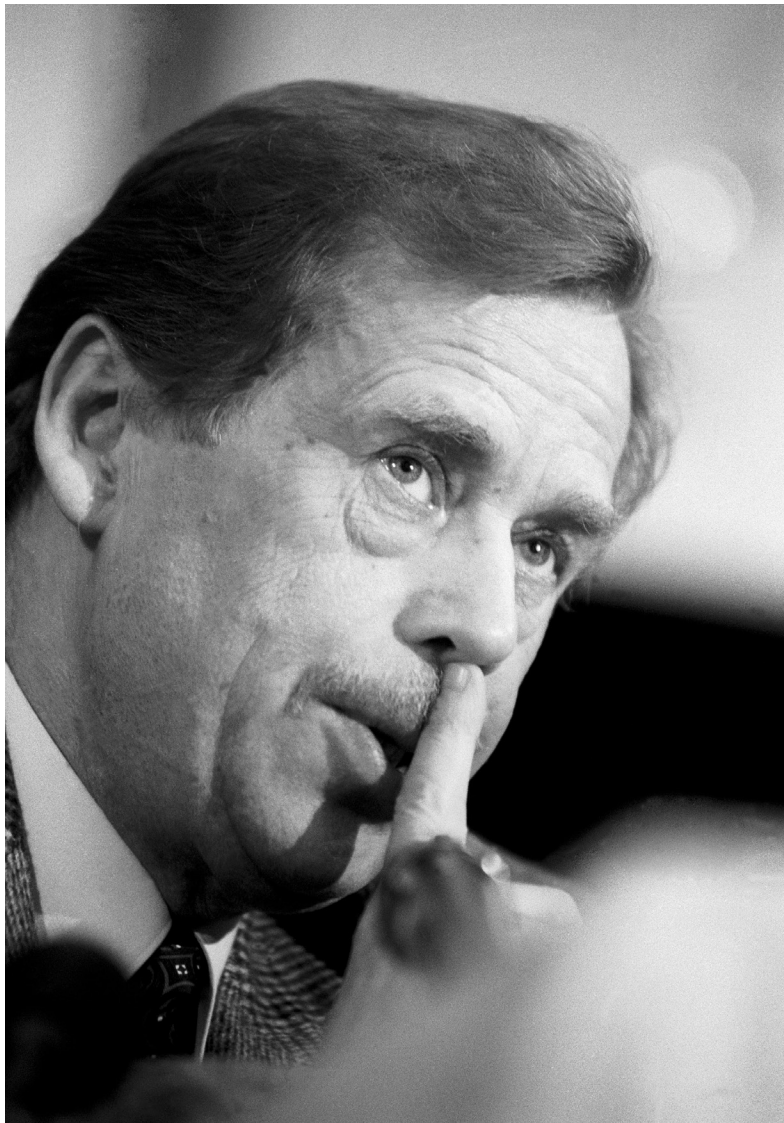
*obr.11 socha po celkovém rozebrání zdi
(archiv autora)*

2.3 Práce v agentuře v současnosti

Po roce 1989 a návratu demokracie dochází k uvolnění regulí ohledně povolených a chtěných fotografií. S uvolněním regulí se zároveň mění i spektrum událostí, které redaktor může a také v mnoha případech musí fotografovat. Mezi fotografiemi před rokem 1989 se v archivu ČTK nenachází jediná fotografie od Vladislava Galgonka jež by zobrazovala autonehodu, soudní přelíčení, portrét obžalovaného, popřípadě jinou smutnou či tragickou událost, jak již bylo řečeno, vše takovéto bylo zakázáno. Po roce 1989 si nelze nepovšimnout změny ve složení archivovaných snímků. V prvních letech po revoluci se autorovi fotografie v archivu ČTK z valné části zaobírají fotografiemi ze zasedání nově se utvářejících politických stran a odsunem sovětských vojsk, případně devastací jim svěřeného majetku. Podstatnou část zabírají také portréty osobností, které byly za doby komunismu nepohodlnými a v nedobrovolném ústraní jako například Jindřich Štreit (obr.12) nebo první prezident demokratického Československa Václav Havel a také fotografie sportovců z Olomouckého kraje (obr.13).

obr. 12 Jindřich Štreit (ČTK)

obr. 13 Václav Havel (ČTK)

Stále se fotografují státníci, důležité události a osobnosti, tak jak tomu bylo i v dřívějších dobách. Přesto je zde ve složení fotografií v archivu vidět několik velkých změn ve fotografovaných tématech. Mezi fotografiemi se ukazují záběry z intronizace neboli uvedení na trůn arcibiskupa a metropolity moravského biskupa Jana Graubnera a další fotografie z církevního prostředí (obr.14). Domnívám se, že v období komunismu by ČTK o takovýchto událostech nereferovala, stejně jako o usazení sochy TGM na Žižkově náměstí v Olomouci. Nutno podotknout, že tato událost by se zřejmě vůbec nestala, tudíž by nemohla být fotografována.

V roce 1994 odjíždí fotografovat jmenování Miloslava Vlka kardinálem do Vatikánu, cestuje také jako doprovod Václava Klause při jeho cestě do Japonska, kde byl přijat na audienci u japonského císaře Akihita.

V květnu roku 1995 přijíždí na návštěvu Hané papež Jan Pavel II a fotografové u události takového formátu samozřejmě nesmějí chybět. Nechybí ani Vladislav Galgonek.

Za fotografii papeže zakrývajícího si dlaní tvář během vystoupení mládeže na Svatém Kopečku získává cenu Czech Press Photo. Svým umem a tvrdou prací Vladislav Galgonek získává možnost účastnit se událostí, na které se jiní fotografové nedostanou, na druhou stranu musí často do míst, kde není příjemné a bezpečné pobývat. Například v roce 1997 postihly celou střední Moravu rozsáhlé povodně. I dům Vladislava Galgonka byl celý zatopený, ale on jako fotograf ČTK musel pracovat. Jeho prací je být tam, kde se něco děje. Místo toho, aby zachraňoval své obydlí, fotografoval s ostatními fotografy z agentur v Troubkách, kam je dopravili vojáci v transportérech. Jiná možnost dopravy neexistovala.

obr.14 Jan Graubner (ČTK)

Velké pocty se mu dostalo v roce 1999, kdy mohl být jako jediný fotoreportér při audienci Václava Havla u Jana Pavla II ve Vatikánu.

Během svého působení v ČTK nepřestává obesílat fotografické soutěže. V porevolučních letech získává několik ocenění v Czech Press Photo. V roce 1995 získává třetí místo za již zmíněnou fotografii papeže Jana Pavla II v kategorii Lidé, o kterých se mluví (obr.15), v kategorii Věda a zábava získává třetí místo za fotografii Odlévání zvonu ve zvonařské dílně Marie Tomáškové-Dytrychové z Brodku u Přerova (obr.16) a třetí místo v kategorii Umění za fotografii V ateliéru naivního malíře. Zde zachytil při práci malíře Libora Vojkůvku (obr.17). Další cenu na CPP získává v roce 1996 v kategorii Umění, za sérii fotografií japonského tanečníka Mina Tanaky, který zcela nahý předvedl na jižních svazích jesenických lázní mezi kameny instalovanými akademickým sohařem Petrem Šimkem tanec „Cesta životem“. Zde získává také třetí místo (obr.18). Poslední z pěti cen získává o rok později a to druhé místo v kategorii Aktualita za fotografii s názvem „Záplavy na Moravě“. Zachycuje na ní zachráněného ježka, jenž stojí na vyvýšené zídce uprostřed zaplavené ulice v Olomouci. (obr.19)

obr.15 Jan Pavel II v Olomouci (ČTK)

obr.16 odlévání zvonu (ČTK)

obr.17 Libor Vojkůvka (ČTK)

obr.18 Min Tanaka (ČTK)

obr.19 záplavy v Olomouci (ČTK)

3. Fotografická skupina H70

3.1 Vznik Skupiny

Havířov. Město postavené na zelené louce roku 1955 na území čtyř obcí Severní Moravy. Vytvořené potřebou přivést do regionu nové lidi pro práci v hutním a těžebním průmyslu ve Slezsku a v Ostravě. V roce 1964 je dostavěn městský dům kultury, ve kterém se pama- tovalo i na amatérské fotografie a jejich potřeby. V prostorách domu kultury vzniká malý fotografický ateliér, ke kterému jsou přidruženy dvě skromně vybavené temné komory. Právě zde se ve zdejším fotokroužku setkávají Antonín Válek a Ivan Straňák a brzy zjistili, že je spojuje touha vytvářet fotografie s větší obrazovou hodnotou než jen dokumentovat své příbuzné. Vzniku skupiny také předchází studium Vladislava Galgonka, Jozefa Schulze, Antonína Válka a Pavla Vomely na škole výtvarné fotografie při Lidové konzervatoři v Os- travě v letech 1967-1969. Právě zde se budoucí členové skupiny setkávají a začínají se u nich formovat základní prvky výtvarné tvorby a základy teorie pod vedením Doc. Jána Šmoka, prof. Ing. Antonína Hinšta, prof. Zdeňka Vackáře, Milana Borovičky a dalších. V čer- venci 1969 proběhla v prostorách Ostravské Průzkumové prodejny Fotochemy výstava čerstvých absolventů Třídy výtvarné fotografie. Tato událost neunikla ani dennímu tisku a v listu Nová Svoboda vychází tato recenze:

„Chaotické dojmy z prvních postřehů na této výstavě, se začaly spojovat až po chvíli a dávaly tušit tendence jednotlivých autorů. Milan Modelský s reportážními snímky, Pavel Vomela s portréty, Antonín Válek s expresivními grafikami, Vladislav Galgonek s dynamickými snímky krajiny a stromů a Antonín Suchan s impresivní Fotografií.“⁽⁴⁾

Zde na této výstavě se dohodli V. Galgonek, A. Válek a Pavel Vomela společně s Ivanem Straňákem na založení fotografické skupiny H70. Názvem se snaží odkazovat na město Havířov a rok svého vzniku tedy 1970. Bylo znát, že fotografie pojí přátelství a k založení skupiny je vede hlavně společný chtíč fotografovat a pořádat společné výstavy. Snažili se také o oddělení se od oficiálního proudu tehdejší kultury. Z averze k různým druhům oficialit se rozhodli i k nevyhlášení svého programu. Jejich snahou bylo vymezit se tehdej- ším klubům amatérské fotografie a kroužkům fotografie při organizacích ROH, ve kterých se prosazovalo velmi často fotografovat dle zadání z vyšších míst. Členové skupi- ny H70 netoužili po zobrazování spokojených důchodců ani fotografování spartakiád

(4) VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

a prvomájových průvodů. Jejich touhy směřovali ke svobodnému vyjádření pomocí fotografie, možnosti experimentovat jak ve formální, tak i v obsahové rovině a pracovat i na tématech, která byla tabuizována.

3.2 Činnost skupiny

Jak jsme si již řekli, skupina se soustředila na pořádání výstav. Během doby svého působení uspořádali nebo se zúčastnili 7 výstav. Prvním společným počinem byla výstava v Domě kultury Petra Bezruče v Havířově uspořádaná ve dnech 27. 3.-30. 4. 1970. Své práce zde vystavovali V. Galgonek, I. Straňák, A. Válek a P. Vomela. Zřejmě se jednalo o vydařenou výstavu, recenze v listu Nová Svoboda zní takto:

„Jejich práce je různorodá. Antonín Válek se věnuje expresivní fotografii. Pavel Vomela experimentuje s fotografickými technikami, Ivan Straňák hledá poezii v prostých motivech a městských zákoutích a Vladislav Galgonek vystavuje portréty i části z cyklů Průmyslová krajina a přírodní snímky. Protože je skupina věkově poměrně mladá (nejmladšímu je osmnáct a nejstaršímu osmadvacet let) dá se tušit další úspěšný vývoj slibující dobré výsledky jak jednotlivců, tak skupiny jako celku.“⁽⁵⁾

Tři měsíce od své první skupinové fotografické výstavy vystavují ve stejném složení v Ostravě. Jejich hostitelem se stal ve dnech 29. 7.-27. 8. 1970 výstavní prostor Průzkumové prodejny Fotochema. Tato událost opět nezůstala bez povšimnutí redaktora listu Nová Svoboda, který do článku o výstavě napsal:

„Výstavní síň ostravské Fotochemy tentokrát hostí skupinu mladých autorů z Havířovska H 70. V. Galgonek, P. Vomela, A. Válek a I. Straňák nejen sedmdesátkou ve svém názvu, ale především tvorbou, jejíž část Vám předkládají k prohlídce, se hlásí k nejmodernější době. Každá fotografie je odrazem autorova hledání pravdy a poznání všedního dne. Je třeba zdůraznit, že je to hledání úspěšné. Bez zbytečně velkého experimentu, přesto zvolenou náročnou formou a koncepcí dokazují mladí fotografové již svou poměrně vysokou uměleckou jistotu. Moment záběru a fotografická technika se úzce prolínají a dokáží vytvořit působivý výsledek, harmonickou jednotu a jasnou jednoduchost. Jistě můžeme brzy očekávat od skupiny nové úspěchy a dokonalou tvorbu.“⁽⁶⁾

Tento pochvalný článek v listu Nová Svoboda vyzdvihuje autory a staví je do ještě lepšího světla, než článek publikovaný k první výstavě.

V pořadí třetí výstava skupiny se konala opět v prostorách Průzkumové prodejny

(5) VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

(6) VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

Fotochema v Ostravě ve dnech 8.4.-1.5. 1971 a opět neunikla pozornosti tisku. V časopise Československá fotografie byla otištěna recenze pojednávající o této výstavě, jejíž znění je již v jiném, ne tolik chválivém tónu.

„Antonín Válek vystavuje několik aktů v plenéru a barevným členěním pojednaný portrét, navazující na minulé pokusy s barevnou dominantou fotografické mozaiky. Vladislav Galgonek se pokusil o stylizované dívčí portréty snímané širokouhlým objektivem, které konfrontuje s charakterově zcela odlišnými záběry téže tváře. Snad bylo autorovým záměrem zobrazit náladové a charakterové proměny. Výsledek však, zejména díky různorodosti použitých technik, působí poněkud rozpačitě a širokouhlé záběry pak samoučelně. Pavel Vomela vystavuje v ateliéru pojaté akty a kombinované techniky využívající montáže a fotografiky. Mezi nejzajímavější práce však patří soubor portrétů Ivana Straňáka, dynamicky fázující proměny jediné tváře.“⁽⁷⁾

Prostory průzkumové prodejny Fotochema by již šly označit za domovské prostory skupiny H70. V pořadí čtvrtá výstava skupiny se odehrála opět v jejich prostorách, a to v termínu 29. 3.-29. 4. 1972. V listu Nová svoboda opět vychází velmi pochvalná recenze, která zní:

„Čtvrtá skupinová výstava ve třech letech čtvrtá skupinová sonda do možností, které fotografie poskytuje. To, co z těch výstav vyznívá-a co také autory sdružuje dohromady-to je odvaha riskovat a hledat, bořit ustálené pojetí estetických kánonů, rozšiřovat hranice žánrů. Vidíme to na jednotlivých fotografiích každého z autorů: chtějí revoltovat, nechtějí se pasivně podříditi ustáleným hodnotám. Pokoušejí se o interpretaci toho dosud nesdělitelného. A daří se jim to. Každou svou výstavou se přibližují k místu, kde se vyrovnávají rozpory, kde každý směr vede někam dál. Třeba až tam, kde už nejde jen o fotografii, ale o smysl a podstatu života.“⁽⁸⁾

Na přelomu let 1973 a 1974 skupina poprvé a bohužel i naposled vystavovala mimo Moravskoslezský kraj. V. Galgonek, I. Straňák, A. Válek a P. Vomela se zúčastnili výstavy tvůrčích skupin pořádané Galerií hlavního města Prahy uspořádané ve Staroměstské radnici.

V pořadí šestou společnou výstavu uspořádala skupina H70 opět ve výstavních prostorách Průzkumové prodejny Fotochema ve dnech 27. 11.-17. 12. 1974. Na této výstavě se s nimi podílel jako nový člen skupiny i Drahoslav Ramík. V Ostravském večerníku vyšel

(7) VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

(8) VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

o výstavě článek, jenž zval na tuto výstavu.

„V ostravské Fotochemě byla včera vernisáží zahájena výstava fotografií tvůrčí skupiny Havířov 70. Listopadová výstava je jejich šestou společnou. Novým členem skupiny je Drahoslav Ramík. Všichni členové skupiny vycházejí z realistické fotografie, motivem bývají převážně náměty všedního života. Výstava, která na 22 panelech obsahuje práci za poslední rok, jistě zaujme všechny příznivce fotografie.“⁽⁹⁾

Této výstavě se již nezúčastnil Pavel Vomela, jenž ze skupiny v průběhu let 1973-74 odchází. Svou výstavní činnost skupina zakončila opět ve Fotochemě. Jednalo se o poslední společnou výstavu skupiny H70. V té době již Vladislav Galgonek pracoval pro olomouckou pobočku České tiskové kanceláře.

Druhou stěžejní činností členů skupiny i skupiny jako celku bylo obesílání tehdejších fotografických soutěží a výzev. Jejich snahy se neomezovaly jen na tehdejší Československo. Antonín Válek a Pavel Vomela obesílali a mnohdy se poté i zúčastnili výstav nebo soutěží v Polsku, Francii, Jugoslávii nebo Rakousku. Z československých výstav se účastnili například národních výstav AMFO, Fotomax, Infoto, fotosalonu Vítkovice, Premfota Přelouč, Fotosalonu Třinec, Junior foto. Nejúspěšnějším členem byl v této činnosti Antonín Válek, který se dokázal prosadit na 17 výstavách a také na čtyřech zahraničních. Josef Shulz se dokázal prosadit na soutěži Venus v Polsku a Drahoslav Ramík, jenž poslal fotografie do soutěže Mladí fotografové Evropy, která se konala v roce 1975 na území NSR v Berlíně získal v této mezinárodní soutěži bronzovou medaili. Z tohoto výčtu je zřejmé, že členové skupiny H70 vůbec nezháleli a v obdobích mezi výstavami se snažili prosadit a zviditelnit i za hranicemi Ostravska a Československa vůbec. Jejich úspěchy, určitě komunikované v tehdejších kruzích výtvarných fotografů, jim dozajista přinášelo určitou pozornost a pomáhalo zviditelnit jejich fotografické práce. Tyto úspěchy je dozajista dostali do povědomí tehdejší odborné veřejnosti a umožňovali jim lépe dosáhnout k možnosti vystavovat.

(9) VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

3.3 Konec skupiny

V původním složení Galgonek, Straňák, Válek a Vomela skupina vydržela do roku 1972. V tomto roce přizvala jako hosta fotografa Jozefa Shulze. Shulz zaujal členy skupiny svými pracemi, kdy jako jeden z mála fotografů v té době pracoval i s barevnou fotografií. Na nich zachycoval své akty a portréty, které tvořili většinu jeho tvorby. V roce 1974 se ke skupině přidává přítel Vladislava Galgonka, Drahoslav Ramík. Ramík se zabýval převážně fotografií přírody, často fotografoval Beskydy a také průmyslovou krajinu Ostravska a její devastaci. V roce 1973 skupinu opouští jeden z jejich zakládajících členů Pavel Vomela, který se v tomto roce oženil a přestěhoval se na Zlínsko, tehdejší Gotwaldovsko. Se skupinou posléze postupně ztrácí kontakt. Jeho poslední aktivitou ve skupině je společné zaslání fotografií na výstavu Tvůrčí skupiny pro Galerii hlavního města Prahy v roce 1974. V roce 1973 dostává Vladislav Galgonek nabídku na práci fotoreportéra pro Českou tiskovou kancelář a po dvou letech zapracování v Ostravě, kdy pracoval pod vedením ostravského fotografa Věňka Ševčíka, se v průběhu roku 1975 stěhuje do Olomouce, kde nastupuje na tamější pobočku ČTK.

Dalším členem, jehož fotografická tvorba postupně utichá, je Ivan Straňák, ale společných výstav v prostorách Fotochemy se snaží nadále účastnit. Jozef Shulz také postupně přestává fotografovat, zde je to z části ovlivněno jeho postojem ke komunismu. S tímto souvisí potíže s Veřejnou bezpečností, kdy je několikrát předvolán k výslechům a je mu také zabavena velká část jeho negativů. Postupně se odklání od volné tvorby. Svou část na tomto nese zřejmě i zaměření jeho fotografií, tvorba aktů byla zřejmě v té době mnohým trnek v oku a popouzela zřejmě tehdejší upjatou společnost.

V návaznosti na tyto události končí v roce 1975 činnost této skupiny. Jednalo se o jednu z významných fotografických skupin na Ostravsku té doby. Výhodou této skupiny dozajisté byla její nevázanost na oficiální fotokluby tehdejší normalizační doby, a z toho vyplývající velká až absolutní volnost v tvorbě všech jejich členů, jak jen to tehdejší doba mohla dovolit. Její volnost je dokázala bránit se tvoření fotografií ovlivněných oficiálními proudy a požadavky doby. Fotografie vystavované na společných výstavách tak mohli vyniknout svou progresivitou, bylo jim umožněno vymknout se ze sevření soudobých trendů a výstavy skupiny se stávali kulturními událostmi v regionu Ostravska. Nevázanost skupiny jim dávala také možnost vystavovat fotografie, které metaforicky dokázali kritizovat život tehdejší pokřivené společnosti, ať už to byly fotografie zničené industriální krajiny Ostravska, fotografie lidí z okraje tehdejší společnosti, různé zametače, pouliční hudebníky a také odvážné

akty, popouzející, jak už bylo zmíněno tehdejší normalizační dobu a společnost. Užíváním těchto tvůrčích přístupů skupina H70 ovlivňuje svou práci a výstavami nejednoho fotografa z Ostravy a širokého okolí. Výstavy ve Fotochemě, jakožto jediném místě na Ostravsku, které se specializovalo na výstavy fotografií na tom měly velmi velký podíl.

3.4 Profily členů skupiny

3.4.1 Antonín Válek

Narodil se 11. 1. 1942 ve Frýdku-Místku. V roce 1964 nastupuje jako reportér v družství Fotografie v Ostravě. V letech 1967-1969 absoluuje Lidovou konzervatoř. Je jedním ze zakládajících a profesně úspěšnějších členů skupiny. Jeho fotografie mají úspěch i za hranicemi. Ve své tvorbě se převážně věnuje dokumentární a reportážní fotografii, společně s tím fotografuje industriální krajinu Ostravska. Jeho fotografie pod označením „J. P. January 1969“ z pohřbu Jana Palacha, měli úspěch i v zahraničí. V současnosti žije v Šenově a sbírá staré fotoaparáty. Stále se věnuje klasické černobílé fotografii (obr. 20).

obr. 20. Antonín Válek *Sám proti všem*

3.4.2 Drahoslav Ramík

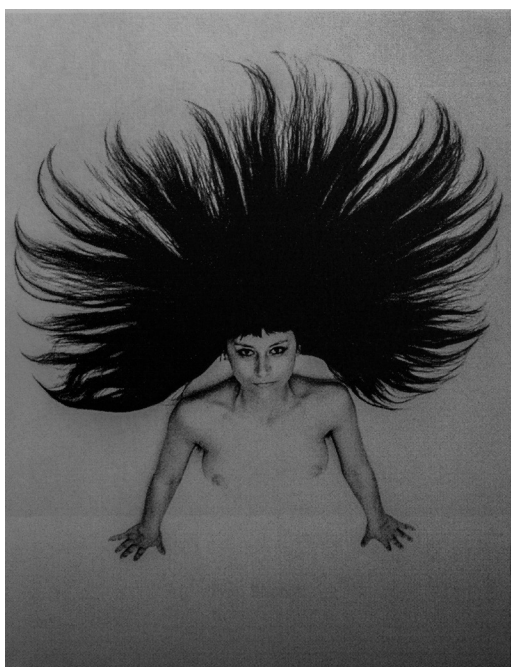
Narodil se 13.7.1951 v Českém Těšíně a jeho původním povoláním byl horník. V roce 1967 se setkává při fotografování pralesa Mionší v Beskydech s fotografem třineckých železáren Rudolfem Peřinou, který se pro něj stává na několik budoucích let lektorem a má na něj zásadní vliv. Celý život byl samoukem, nikdy nezískal fotografické vzdělání. Fotografuje převážně industriální krajinu. Po rozpadu skupiny H70 vstupuje do havířovského fotoklubu svazu českých fotografů. Své fotografie posílal i do redakcí a z utržených financí dotoval svou volnou tvorbu. V současnosti žije v Karvině (obr. 21).

obr.21Drahoslav Ramík

3.4.3 Josef Shulz

Narodil se 5.11.1943 ve starém Bohumíně. Fotografii je obklopen již v mládí, velký vliv ohledně fotografie na něj má jeho strýc. Na své první fotoaparáty si vydělává reprodukcí erotických hracích karet. V letech 1967-1971 absolvuje třídu výtvarné fotografie na Lidové konzervatoři. Původního povolání elektromechanika se vzdává v roce 1970 a nastupuje do Fotoslužby Bohumín. V roce 1973 nastupuje jako technický fotograf do železáren. Ve své volné tvorbě se věnuje barevné fotografii a hlavně aktu. Jak sám řekl, příroda jej nezajímá. Jeho fotografie v tehdejší době budí rozruch a jsou z výstav předčasně svěšeny. Povahou rebel často provokuje a je popotahován úřady. Jsou mu zabaveny negativy a je pravidelně zván k výslechům (obr. 22).

obr.22 Jozef Shulz

3.4.4 Ivan Straňák

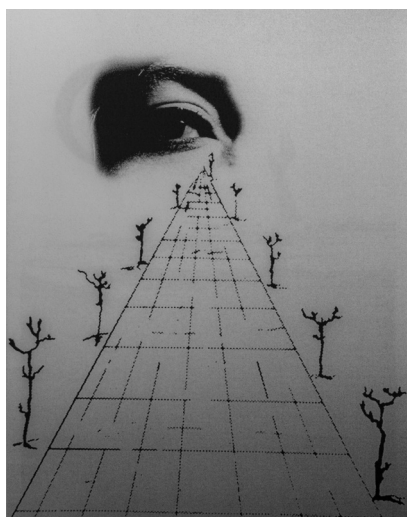
Narodil se 5.2.1951 v Nivnici. Absolvoval grafickou školu obor typografie v Praze. Původním zaměstnáním je sazeč typograf. Z počátku fotografuje zničenou krajinu Ostravska, posléze se věnuje spíše dokumentární tvorbě. Po odchodu ze skupiny H70 postupně přestává fotografovat. Nastupuje do ostravského vydavatelství Profil, ve kterém zrealizoval ediční řadu monografií fotografií z regionu. V současnosti se již fotografii nevěnuje (obr. 23).

obr.23 Ivan Straňák

3.4.5 Pavel Vomela

Narozen 24.6.1944 ve Velkém Meziříčí. První kontakt s fotografií přichází až během služby v armádě. Velmi jej překvapuje paleta možností, jak s fotografií pracovat. Jako jeho kolegové ze skupiny absolvuje ve stejných letech Lidovou konzervatoř. Jako jediný člen skupiny se věnuje spíše grafice a fotografii používá jako nástroj a prostředek k vytvoření obrazu. V roce 1973 opouští skupinu, stěhuje se na Zlínsko a postupně s aktivním fotografováním končí (obr. 24).

obr.24 Pavel Vomela

4. Tvůrčí skupina Střet 2001

Na počátku nového tisíciletí zakládá Vladislav Galgonek s několika dalšími Olomouckými umělci Skupinu Střet 2001. Ke členům patří Marta Blahová pracující s plastikou a keramikou, Lenka Čočková s kresbou, Jiří Frait pracující s fotografií a grafikami, Helena Hurtová s malbami, Věra Kovářová s barevnými grafikami, Barbora Králíková s fotografií a grafikami, Tomáš Frait s fotografií a samozřejmě Vladislav Galgonek. V dnešní době již neexistující skupina sdružovala výše zmíněné fotografy a výtvarníky různých věkových skupin z celého regionu Olomoucka. Výsledky své tvorby vystavovali její členové na pravidelných výstavách ve výstavní galerii na zámku v Náměšti na Hané a nepravidelně v dnes již neexistující galerii Podkova v Olomouci. V tomto případě jde již o jiný druh uskupení než bylo H70. Jestliže H70 bylo uskupení čistě fotografické a spojovalo kamarády ze školy výtvarných umění při Lidové konzervatoři v Ostravě, zde v této skupině již není fotografie a jejich láska k ní tím hlavním spojovacím prvkem. Zde se již jedná spíše o volné uskupení fotografů a výtvarníků, u nichž je vytvoření skupiny podpořeno potřebou vystavovat společně své práce. Využívali zde síly skupiny pro možnost získání prostoru k vystavování, ale zároveň byli nuceni garantovat kvalitu svých příspěvků. Podstatou skupiny byla nezávislost a individuální svébytnost jejich členů.

4.1 Barbora Králíková

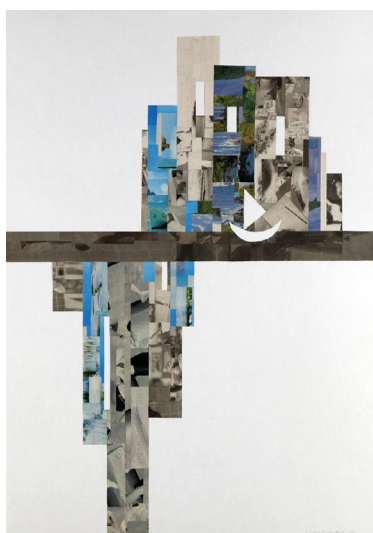
Narodila se v Olomouci, kde také stále žije. Vystudovala Střední pedagogickou školu v Přerově a Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor ruský jazyk a výtvarnou výchovu. Tlumočila z italštiny pro doprovod papeže Jana Pavla II. V současnosti je jednatelkou společnosti Grapo a zastává několik funkcí v různých sdruženích (obr. 25).

obr.25 Barbora Králíková

4.2 Lenka Čočková

Olomoucká malířka, kreslířka, grafička a sochařka. Na základní umělecké škole je žákyní Vladimíra Ženožičky, u kterého si osvojila metodické postupy. Výtvarné kurzy absolvovala u Petra Exlera. Účastní se i mnoha tvůrčích setkání, například Výtvarný salon v Litoměřicích, Šternberk International Painting Session nebo bienále Vox Humana v Ostravě. Často pracuje kombinovanými technikami používá akvarel, temperu, kresby tužkou i perem (obr. 26).

obr.26 Lenka Čočková

4.3 Jiří Frait

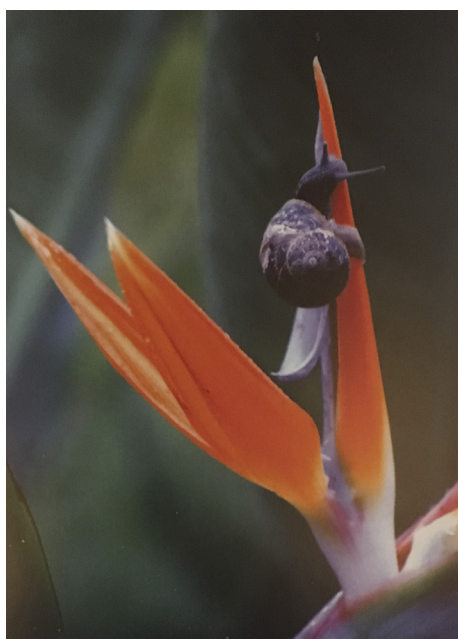
Fotografie jej provází životem od útlého mládí. Jeho otcem je Jan Frait, dlouholetý olomoucký fotograf. Jiří Frait fotografoval Moravskou filharmonii Olomouc, svými fotografiemi doprovázel mnoho olomouckých průvodců i publikací reprezentativního rázu. Fotografuje významné události a návštěvy ve městě. Jeho fotografie jsou otištěny v desítkách kalendářů na pohlednicích a knihách. Byl členem Unie výtvarných umělců ČR (obr. 27).

obr.27 Jiří Frait-Břízy

4.4 Tomáš Frait

Narodil se v roce 1980 v Olomouci. Syn Jiřího Fraity. Následuje svého otce a děda a nastupuje dráhu fotografa. V roce 2003 absolvoval obor fotografie na SOUS ve Vizovicích. Je členem Unie výtvarných umělců ČR. Vytváří převážně reportážní a portrétní fotografie. Úzce spolupracuje s mediální skupinou Mafra a vede rodinný ateliér. Ve volné tvorbě se věnuje převážně přírodě a krajině (obr. 28).

obr.28 Tomáš Frait

4.5 Antonín Lukavský

Narodil se v Hradci Králové, žije v Těšíkově u Šternberka. Vystudoval Vysoké učení technické v Brně. Po studiích začíná malovat, stává se z něj žádaný malíř. Je členem Unie výtvarných umělců. Vystavuje v tuzemsku i v zahraničí, například Rakousko, Francie, Německo a Švýcarsko (obr. 29).

obr. 29 Antonín Lukavský-Promenáda

4.6 Pavel Hogel

Narodil se v roce 1950 v Olomouci. Vystudoval Univerzitu Palackého v Olomouci. Je malířem a designérem. Navrhuje design sportovního vybavení značek Sporten, Dominátor, Pale, Alpine a Olpran. Vytváří také velkoformátové kresby. V současnosti hraje na kytaru a zpívá v kapele Jonah Hex Band (obr. 30).

obr.30 Pavel Hogel-Kříž (1998)

4.7 Věra Kovářová- Hučínová

Narozena 18. října 1951 v Přerově. Absolventka výtvarného oboru PdF UP v Olomouci u profesorů Jalůvky, Jemelkové, Ruska v letech 1970 - 1974. Od roku 1980 se věnuje svobodnému povolání, převážně volné, užité a propagační grafice. Je členkou výtvarné skupiny Střet 2001 a UVU Olomoucka. V současné době žije a pracuje v Rejcharticích (obr. 31).

obr.31 Věra Kovářová-Hučínová

4.8 Helena Hurtová

Narodila se 24.8.1953 v Přerově. Vystudovala SUPŠ v Uherském Hradišti obor propagační grafika a VŠUP v Praze ateliér knižní kultury a písma (prof. Milan Heger). Již během studií je oceněna za své práce. Je zastoupena ve sbírkách v Dánsku, Německu, Francii, Španělsku, Švédsku a dalších zemích (obr.32).

obr.32 Helena Hurtová

5. Volná tvorba

5.1 Volná a komerční tvorba

Ve volné tvorbě se v současnosti u Vladislava Galgonka velmi zrcadlí 40.let práce fotoreportéra. Není se čemu divit. Tak dlouhou dobu trénovat oko na určitý druh nazírání na svět se musí projevit. V poslední dekádě také Vladislav čerpá mnoho ze svých „pracovních“ fotografií. Při pohledu na jeho poslední výstavu Retrospektiva 35 konané v roce 2007 v Olomouci je to jasně vidět. Není se však za co stydět, za 35 let práce fotoreportéra pořídil Vladislav obrovské množství hodnotných fotografií s velkou výpovědní hodnotou.

V počátcích své volné tvorby se Vladislav velkou měrou zabývá fotografií přírody, krajiny a také portréty. Za velmi hodnotné považují jeho fotografie ze souboru Prales z roku 1975, které svým provedením dle mého snesou porovnání s ostatními českými fotografy přírody (obr.33,34,35,36,37). Fotografie, kde modelem stojí sama příroda se všemi svými možnostmi a silou, na kterou se můžeme pouze dívat a dokumentovat ji. Fotografie z cyklu Prales právě toto mé tvrzení dokazují. Ukazují nám sílu přírody, kde se staré a odcházející samovolně mísí s novým mladým životem, a přesto se ještě nechce vzdát svého místa a urputně si jej brání.

obr. 33 z cyklu Prales (archiv autora)

obr. 34 z cyklu Prales (archiv autora)

obr. 35 z cyklu Prales (archiv autora)

obr. 36 z cyklu Prales (archiv autora)

obr. 37 z cyklu Prales (archiv autora)

V dalších souborech jako jsou Krajina z nadhledu, Civilizace a Beskydy se již do fotografií promítá počínání člověka v přírodě v tom zlém i dobrém (obr. 38, 39, 40). Souborem Civilizace se Vladislav snaží upozornit na devastaci krajiny a přírody, na sílu, s jakou do ní člověk bezelstně zasahuje myslíc si, že si může vše dovolit. Jako velkého milovníka přírody se jej toto téma citelně dotýká a snaží se svými fotografiemi upozornit na bezpráví, jež je na přírodě a krajině pácháno. Tyto fotografie jsou jeho apelem na tyto události a snaží se je zobrazit tak, jak jsou tyto výjevy nalezeny beze snahy o přílišnou stylizaci. Není ani potřeba, jelikož posláním těchto fotografií je spíše zobrazení situace, jež je potřeba řešit a snažit se dostat tento problém do povědomí pozorovatele.

obr.38 z cyklu Civilizace (archiv autora)

obr.39 z cyklu Beskydy (archiv autora)

obr.40 z cyklu Krajina z nadhledu (archiv autora)

V portrétní tvorbě úročí Vladislav Galgonek desetiletí práce pro Českou tiskovou kancelář a využívá možnosti setkávat se a fotografovat s mnoha osobnostmi z různých oborů a odvětví lidského života. Svým fotoaparátem dokázal za více než čtyři desetiletí zobrazit celou plejádu politiků, významné osobností ze sportu a kultury, slavné modelky, ale i mnoho zcela neznámých a obyčejných lidí. Jeho portréty se nesnaží být nastrojené, většinou jsou fotografovány v prostředí, jež nějakým způsobem fotografovanou osobu definuje a napomáhá tak divákovi s pochopením děje ve fotografii. Počet fotografovaných lidí je natolik velký, že není možné vzpomenout opravdu každou známou tvář. Z oblasti kultury jsou to například fotograf a pedagog Jindřich Štreit, fotograf Miloslav Ctibor, herec Milan Lasica, herec Jiří Sovák, umělecký kovář Alfred Habermann, malíř Libor Vojkůvka,

britský herec Peter Ustinov a mnoho dalších (obr. 41-45). Z politických osobností jsou to například Václav Havel, Václav Klaus, Miloš Zeman, Miroslav Macek, Jiří Paroubek nebo Petr Uhl. Z oblasti sportu jsou to například olympijský vítěz Robert Změlík, fotbalový trenér Karel Bruckner, nestor všech otužilců dvaadevadesátiletý Ladislav Nicek, tenistka Martina Hingisová, hokejista Ivan Hlinka společně s dalšími svými spoluhráči z roku 1976, nebo Ivan Lendl. Ke všem těmto slavným a známým lidem se přidává téměř nekonečný zástup neznámých lidí, kteří jsou Vladislavem zvěčněni (obr. 46). Lidé zvěčněni při práci v továrně, v obchodních centrech, ale také při chvílích oddechu. Velmi se také věnoval fotografování lidí v krojích, jak říká Jiří Kopáč v našem rozhovoru:

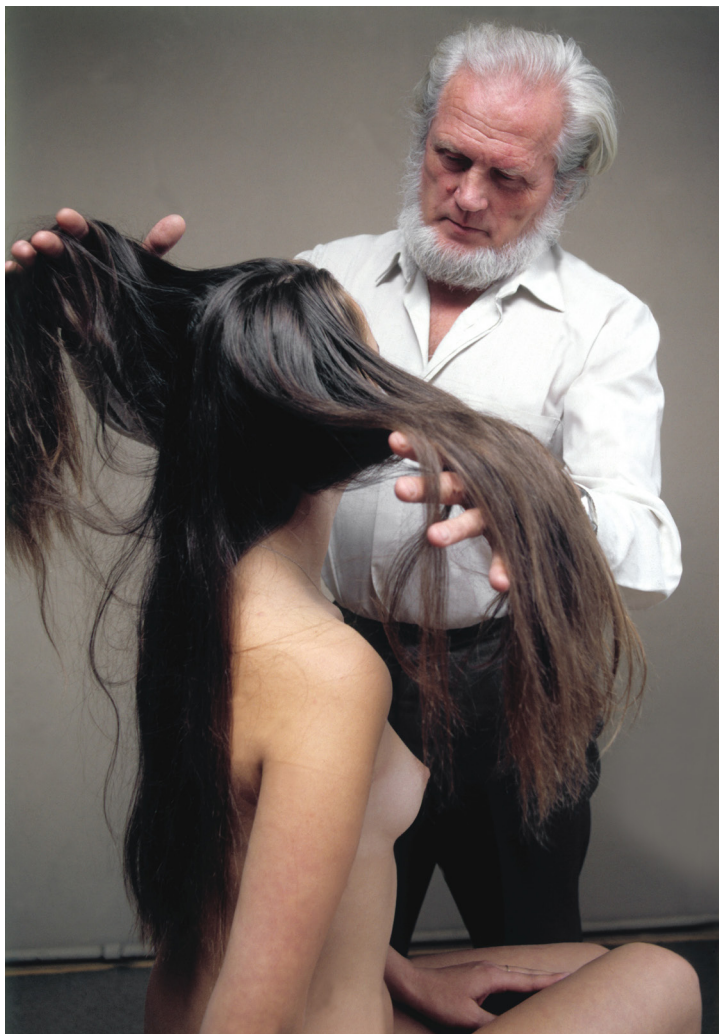
„A taky jednu dobu fotil hodně folklór, hlavně holky v krojích to bylo jeho. Pokud někde byla otištěná holka v kroji, byl to Galgonek“ (obr. 47).

obr.41 Jindřich Štreit (archiv autora)

obr.42 Antonín Kratochvíl (archiv autora)

obr.43 Miloslav Stibor (archiv autora)

obr.44 Otakar Vystrčil (archiv autora)

obr.45 Antonín Lukavský (archiv autora)

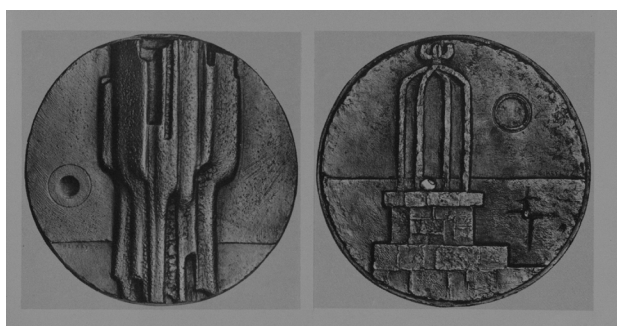
obr.47 Tanečnice (archiv autora)

obr.46 Tetina (ČTK)

Velmi důležitou částí volné tvorby Vladislava Galgonka jsou fotografie různých uměleckých děl známých výtvarníků, působících v regionu Olomoucka. Fotografuje sochy a plastiky Zdeňku Přikrylovi, Karlu Hořínkovi nebo obrazy Antonínu Lukavskému. Fotografuje také výrobky ve zvonařské dílně v Brodku u Přerova. Při této příležitosti také pořizuje fotografie autorů v jejich ateliérech při práci (obr.48-51). Ve zvonařské dílně Dytrychových v Brodku u Přerova vytváří dokumentární soubor fotografií z prostředí této významné zvonařské dílny. Vladislav z těchto fotografií posléze vytváří při studiu na FAMU závěrečnou fotopublikaci. Dokumentuje všechny práce potřebné ke zrodu zvonu. Ve svých fotografiích se snaží zachytit všechny aspekty, které k této těžké práci musí rodina Dytrychových se svými zaměstnanci vlastnit a použít, aby

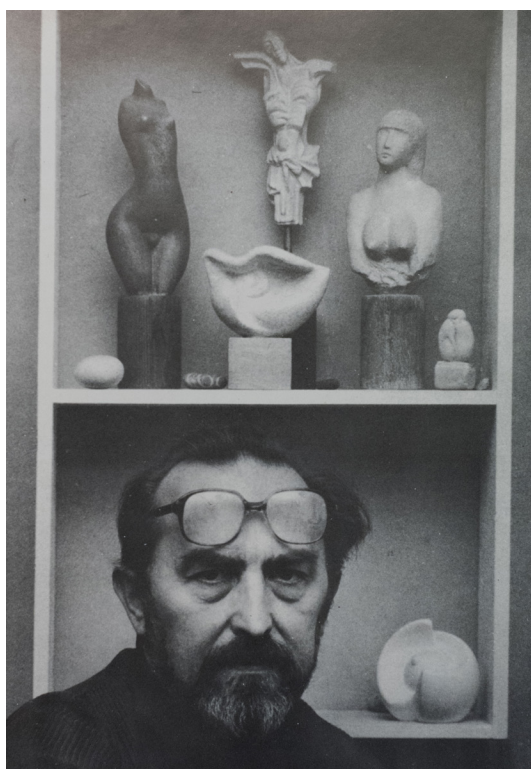
mohl vzniknout zvon. Zobrazuje rozličnost této práce od hutnictví přes uměleckou činnost až po znalosti budované po celý život, jako je například určení tóniny zvonu. Tyto fotografie také patří do skupiny často nepublikovaných záběrů Vladislava Galgonka. Byly použity pouze pro potřeby závěrečné práce na FAMU a tvorbě katalogu zvonařské dílny z roku 1990. Poté již nebyli publikováni a skoro 30 let leželi v rodinném archivu rodiny Dytrychových a v archivu pana Galgonka (obr. 52-57).

obr.48 z katalogu Zdeňka Přikryla (Muzeum umění Olomouc)

obr.50 Karel Hořínek při práci (ČTK)

obr.49 Zdeňek Přikryl (Muzeum umění Olomouc)

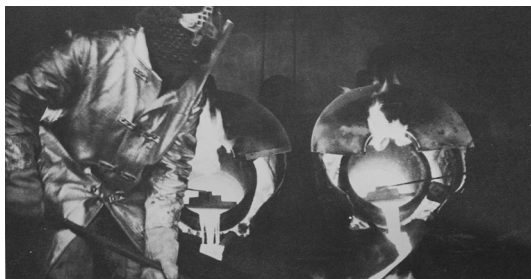
obr. 51 socha Karla Hořínka (archiv autora)

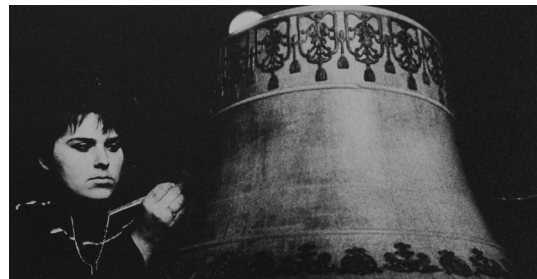
obr.52 paní Dytrychová (archiv autora)

obr.53 paní Dytrychová (archiv autora)

obr.54 odlévání zvonu (archiv autora)

obr.55 práce na zvonu (archiv autora)

obr.56 detail odlitého znaku rodiny (archiv autora)

obr.57 Odlévání zvonu (z pozdější doby, archiv autora)

5.2 Novinářská fotografie s výtvarným přesahem

S nástupem práce v České tiskové kanceláři a zánikem fotokupiny H70 se času k vlastní tvorbě bohužel nachází stále méně a do popředí se dostávají snímky pořízené na různých událostech, kterých se Vladislav jako fotoreportér účastnil. Je zajímavé pozorovat, jak dostávají fotografie určené ve svém prvotním záměru pro zpravodajství jiný rozměr. Najednou se ze „spotřebního zboží“ stává zboží trvalé hodnoty. Hodnoty vypovídající o jisté době, zobrazující cosi pomíjivého, ale přesto hodného zapamatování například z důvodu strachu z možného opakování se, jako například fotografie zobrazující normalizaci. Zároveň fotografie z období Sametové revoluce, z nichž číší naděje a touha po změně se stávají hodnotnou a velmi důležitou připomínkou své doby. Takovéto fotografie v době svého vzniku ocení jen málo kdo, přesto je strašně důležité, že tu jsou lidé jako Vladislav a ony fotografie vytváří. Fotografie jenž se volnou tvorbou stávají až poté, co uzrají, takříkajíc, až přijde jejich čas. Nebýt těchto fotografií a autorů jako je Vladislav, kteří je neúnavně pořízují, nedostalo by se nám mnoha důležitých vzpomínek a chyby, jež jsme udělali v minulosti by se o to lehčeji mohli opakovat. Fotografiemi s takovýmto přesahem se stávají například záběry z demontáže sousoší Stalina a Lenina v Olomouci. Stalin jako jeden ze symbolů komunismu obličejem k zemi v pozadí s lidmi přihlížejícími demontáži na jedné fotografii a hrozivě zdvižené rameno jeřábu připravené srazit k zemi sousoší na fotografii druhé patří společně s dalšími fotografiemi ke skvělému souboru fotografií zobrazujících onu dobu. Této události předchází studentská protestní akce, při které studenti celé sousoší obalí velkým počtem nafukovacích balónek. Posléze jej celé zahalí obrovskou plachtou. Při této události vznikají fotografie, které po dlouhou dobu zůstávají v archivu Vladislava Galgonka a až doposud nebyly většinou publikovány. (obr. 58-62).

obr. 58 fotografie z protestní akce studentů (archiv autora)

obr. 59 socha zakrytá plátnem před demontáží (archiv autora)

obr. 60 Ivan Langer zpovídá spoluautora sochy Vojtěcha Hoříňka (archiv autora)

obr. 61 demontáž sousoší (archiv autora)

obr. 62 ukládání rozebraného sousoší (archiv autora)

Účastní se také studentských setkání a demonstrací, neustále je ve středu dění a fotografuje vše kolem sebe. Vznikají záběry zaznamenávající masy lidí protestujících proti starým pořádkům a požadující změnu. Fotografuje také na demonstraci kterou vyvolaly události na Národní třídě ze 17. listopadu 1989 (obr. 63-71, 73). Tato pietní akce se konala u pedagogické fakulty Palackého univerzity. Na fotografiích jsou zachyceni řečníci promlouvající k těmto shromážděním i chvíle klidu při čekání na další události. Na jedné z fotografií z dnešního Horního náměstí se Vladislavovi podařilo zachytit na jednom snímku písničkáře Vladimíra Mertu a mezi posluchači vyfotografovat budoucí osobnosti veřejného života jako jsou první polistopadový primátor Olomouce Břetislav Baran nebo jeho nástupce v primátorském křesle Milana Hořínska (obr. 68). Neomezuje se pouze na dění přímo v Olomouci, za fotografiemi vyjíždí i do okolí. Účastní se například demonstrace na kopci Jedová (obr. 72). I zde se jedná o fotografie z autorova archivu, které neuvádí ani archiv ČTK. Podle Vladislava se jedná o fotografie z období sametové revoluce, které nebyly až na výjimky dříve použity v žádném tisku. Jediný příkaz k práci, který v této době dostal, bylo vše fotografovat. Ani v ČTK nevěděli co se bude dít.

Mezi další nezveřejněné fotografie patří dozajista i fotografie sochy Tomáše Garrigua Masaryka zazděná po celou éru komunismu v pivovaru v Jevíčku. Tomáš Garrigue Masaryk jako jeden ze symbolů československé státnosti a demokracie nebyl za minulého režimu oblíbenou a oslavovanou osobností našich dějin, spíše se jej snažili zobrazovat negativně a pokud možno jej vůbec nepřipomínali. Tím spíše tyto fotografie působí tak silným dojmem, vyvolávají a potvrzují v nás příchod nové svobodné doby. Z této série fotografií byla zveřejněna a používána pouze jedna. Ostatní, vysvětlující velikost sochy a popisující

obr. 63 Demonstrace na Horním náměstí v Olomouci listopad 1989 (archiv autora)

obr.64 Pieta (archiv autora)

obr. 65 Shromáždění v hale UP (archiv autora)

obr. 66 Pieta u pedagogické fakulty listopad 1989 (archiv autora)

obr. 67 Generální stávka (archiv autora)

obr. 68 Vladimír Merta na Horním náměstí (archiv autora)

obr. 70 Vladimír Merta (archiv autora)

obr. 69 Shromáždění v hale UP (archiv autora)

obr. 73 Z akce Únor bílý, UV šílí (archiv autora, ČTK)

obr. 71 Horní náměstí (archiv autora)

obr. 72 Pochod na Jedovou (archiv autora)

více celý proces, se v archivu ČTK nenacházejí, popřípadě nejsou zdigitalizovány (obr.11).

K dalším neméně důležitým událostem našich dějin, kterým se Vladislav Galgonek soustředěně věnoval a kde fotografie vybočující svým obsahem a hodnotou z roviny běžných zpravodajských záběrů patří fotografie z období odsunu sovětských vojsk (obr.75). Zde se Vladislavovi podařilo zachytit Michaela Kocába uprostřed hloučku armádních důstojníků, jak ve svém kabátě kráčí při inspekci armádního majetku v Bruntále (obr.74). Také zde na mne z fotografie září příchod nové doby. Michal Kocáb, ač sám mezi důstojníky, na mne působí jako ten, kdo má nad celou zachycenou situací kontrolu a nad důstojníky převahu. Oproti němu jsou to právě oni, kterým se v obličejích rýsují obavy z toho, co nastane. Na dalších fotografiích v mém pomyslně vytvořeném souboru o této době jsou zobrazeny důvody jejich obav. Vladislav na mnoha fotografiích zachytil zdevastovaný majetek, který byl sovětské armádě po jejich invazi v roce 1968 svěřen a ukazuje jeho stav v době, kdy je vracen. Fotografie zdevastovaných budov jako by říkali „Tohle jsme si o vás celou dobu mysleli a takto nám na vás záleželo“.(obr.76) Všechny tyto fotografie z tohoto období jako celek vytváří cenné svědectví. Není možné je považovat jen za fotografie zpravodajské s krátkou dobou upotřebení, na které je možné po otištění hned zapomenout. Je nutné na ně nahlížet stejně jako je dnes nahlíženo například na fotografie Dorothey Lange nebo Walkera Evanse pro Farm Security Administration během hospodářské krize. Oni také nefotografovali s úmyslem vytvořit historicky cenné dílo, jejich fotografie v původním smyslu měli sloužit jako dokumentace sociálních problémů. I zde se až časem z těchto fotografií stávají ikonické obrazy, ceněné po celém světě pro svou obrazovou a výpovědní hodnotu. Vladislavovy fotografie z doby sametové revoluce mají dle mého stejný osud. Také zde až čas ukáže, jak hodnotné dílo vzniklo původně za jiným účelem.

obr. 74 Michael Kocáb při kontrole vojenského majetku (ČTK)

obr. 75 odsun sovětských vojsk (ČTK)

obr. 76 zdevastovaný kostel na Uhlířském vrchu (ČTK)

6. Rozhovory

6.1 Rozhovor s Vladislavem Galgonkem

Kdy jste začal s fotografováním?

Někdy v šesté třídě mi nadělili pod stromeček fotoaparát na klasický film. Mne to strašně zajímalo, a i když mne rodiče zrovna moc v tomto nepodporovali a neměli pro to moc pochopení, i přesto mne nechali abych si mohl fotografovat. První fotky jsem dělal jako každý v koupelně a pamatuji si na tu radost, když se mi fotky povedly.

Co jste tenkrát fotografoval?

Úplně všechno, co jsem kolem sebe měl. Pořád jsem se snažil zdokonalit a po čase mi už přestal první fotoparáť vyhovovat, tak jsem si koupil svou první Flexaretu. Taky jsem nastoupil do fotokroužku.

Jak to bylo s vaším studiem? Snažil jste se jít studovat fotografii?

Maminka chtěla, abych byl veterinářem. Studoval jsem střední školu zemědělsko-technickou v Českém Těšíně. Po maturitě jsem se hlásil na FAMU, což se mi samozřejmě nepodařilo. Přišla vojna a po vojně už jsem se zemědělství věnovat nechtěl. Nastoupil sem do chemických závodů v Ostravě a dál jsem fotografoval. Také jsem začal studovat na Lidové konzervatoři výtvarnou fotografii, tehdy už jsem věděl, že se hci fotografii věnovat naplno. Také jsem potom změnil práci a nastoupil jako podnikový fotograf na dole Odry.

Nakonec jste ale FAMU studoval. Jaké to tam bylo?

Byla to forma mimořádného studia na katedře fotografie, která probíhala v r. 1980-1985. Byla experimentálně zřízena v oboru žurnalistické fotografie. Kromě pedagogů FAMU tam tehdy působili i někteří odborníci z jiných oblastí. Nejvíce na mě tehdy zapůsobili profesor Ján Šmok, Pavel Štecha a Jiří Vsetečka. Závěrečnou fotopublikaci jsem tehdy dělal ve zvonařské dílně v Brodce u Přerova v době, kdy žila Leatitie Dytrychová. Ta se nejvíce zasloužila o rozvoj a věhlas zvonařství v Brodce.

To bylo vaše první zaměstnání jako fotografa. Co jste tam dělal?

Dnes už to určitě neexistuje tahle funkce, byl jsem fotografem výrobně ekonomického oddělení. Fotil jsem všechno možné, různé akce na šachtě i důlní neštěstí. Krom toho jsem fotografoval nejrůznější akce ve svém okolí a občas nějakou fotografii dostal do místních novin. No a potom přišel konkurz do ČTK.

Jaké to bylo nastoupit do ČTK? Jaká to byla práce?

Nastoupil jsem 1. 2. 1973 a zůstal až do důchodu, takže to asi bylo dobré rozhodnutí. Člověk se tam stane jakýmsi sluhou pro tu fotografii. Musíte dodržovat určitá pravidla, aby ta novinářská fotografie byla udělaná správně. Za totality byly také docela přísné podmínky, co se smělo fotit nebo ne. Kamarádi výtvarníci to nepochopili a říkali mi, že jsem se zbláznil, když jsem šel fotografovat do agentury. Je pravda ta pravidla tam byla nastaveny docela přísně a člověk musel dělat určitý stereotyp a musel jsem dělat to, co bylo nalajnováno shora. Jindra Štreit my vždy říkával, že tuhle práci by nikdy nedělal.

Ovlivňoval vás tehdejší režim hodně v práci?

ČTK má dvě redakce, jedna je slovní, tehdy politická, což asi mluví za všechno. Druhá je obrazová. Začátky nebyly vůbec lehké, dost lidí kolem mne musel najednou skončit z různých důvodů. Naštěstí Olomouc a okolí není úplně v centru dění, není to Praha. To pro mne byla asi i záchrana, nemusel jsem se tolik angažovat.

Jak dlouho se znáte s Jindrou Šreitem?

S Jindrou se už známe už více než třicet let. Jindra fotí jinak, s tím já bych v ČTK nepochodil, to by mne hned vyhodili. Jindra fotí ten sociální dokument, lidi na venkově, to se za totality nenosilo, takový druh fotografie. My jsme museli fotografovat úspěchy, kterých bylo dosaženo. A Jindra to právě dělal tak, že se tomu spíš na těch fotografiích vysmíval. Říkal jsem mu, Jindro, vždyť to nemůžeš nikde vystavit no a on to vystavil v Praze a hned ho zavřeli a sebrali mu všechny negativy. To muselo být hrozné, nedovedu si představit, že by někdo přišel, prohrabával mi archiv a sebral mi všechny negativy.

Poté přišla revoluce. Jaké změny to přineslo?

Uvolnění. Obrovské uvolnění v práci. Konečně jsme mohli dělat všechno to, co se předtím nesmělo. Nehody, neštěstí, požáry, kalamitní situace. To se předtím vůbec nefotilo. Mohly vznikat i záběry z intimnější části života-erotiky, což bylo dříve absolutní tabu. A konečně jsem mohl fotografovat církevní záležitosti. Dříve nesměl být na fotografii ani kostel v pozadí.

Co fotografujete nejraději?

Vždy jsem rád fotografoval událost, která šla fotit nějak zvláště, abych měl unikátní záběry. Nešlo to pokaždé, ale pokud to zrovna bylo možné, byl jsem za to rád. Strašně rád mám také církevní tematiku.

Za jednu takovou fotografii jste dostal i cenu, že ano?

Ano, to bylo za fotografii Jana Pavla II, když tu byl v roce 1995 na návštěvě na Svatém Kopečku. Snažil jsem se zachytit tu vzájemnou radost z toho okamžiku. Lidé jásalí a i papež vypadal, že je tam rád a že jej to baví. Víceméně je tato fotografie ale dílem náhody. Byla tam spousta fotografů a urvat si dobré místo pro fotografii byl boj. Právě o tom to je být na správném místě ve správný čas.

Za totality se smělo fotit jen pozitivně. Jaké to bylo začít fotit i nepříjemné věci? Jak se s tím člověk vyrovnává?

To je případ třeba povodní v roce 1997. Ve dne v noci jste pořád v pohotovosti. Když vyšlo najevo, co se stalo v Troubkách, bylo jasné, že tam musím jet. Tehdy vůbec nebylo jednoduché se tam dostat, nás tam dopravili vojáci obrněným transportérem. Měl jsem povinnost fotografovat a zachytit ty okamžiky, ale příjemné to tehdy opravdu nebylo. Člověk si někdy připadá jako hyena, co se pase na cizím neštěstí. Někdy jsem ani nenašel odvahu něco vyfotografovat. Byla to vůbec zajímavá situace, bydlel jsem tehdy v Černovíře a náš dům byl zaplavený a zničený, a já místo toho, abych to řešil, tak jsem jinde fotografoval.

Dnes jsou lidé zvyklí na fotografie, které jsou co nejvíce aktuální. Jaké to bylo dřív?

Dříve se musela fotografie samozřejmě vyvolat, a poté se odesílala takzvaným telefonem po telefonické lince. Když zlobilo spojení, dělalo to strašné problémy. Pokud se to nepodařilo, posílalo se to co nejdříve vlakem. Jenže to se do Prahy dostaly až druhý den a to už je v agentuře pozdě. Stejně jsem posílal fotografie i ze zahraničí, když mne tam poslali. V Japonsku, kde jsem byl s tehdejším premiérem Václavem Klausem si už všichni spokojeně spali a já ještě v koupelně vyvolával fotografie a odesílal je. Všechnu tuhle techniku si samozřejmě musíte odtahat a hlídat si ji.

Stalo se někdy, že vám něco ukradli nebo jste něco rozbil?

Když jsem fotografoval setkání prezidentů v Dubrovníku, tak jsem se nachomýtl hodně blízko k chorvatskému prezidentovi a jeho ochranka mne vytlačila až do minového pole. Naštěstí se mi nic nestalo, ale fotoaparát byl rozbitý. I pracovní úraz jsem si udělal, když jsem si při nastupování do letadla rozrazil hlavu. Tehdy jsem chtěl cosi ještě vyfotit, všichni už byli v letadle, a jak jsem pospíchal za nimi tak jsem si rozrazil hlavu. To bylo tehdy ve Slovinsku, kde jsem byl s Václavem Havlem. Jeho osobní lékař Ilja Kotík mi to tehdy ošetřovat a říkal mi, že musím v Praze hned do nemocnice, ale já šel napřed odevzdat fotografie. K lékaři jsem šel až v Olomouci poté, co jsem se vrátil domů. Dodnes tu bolest cítím, to byla strašná rána.

Vím o vás, že jste občas pro fotografii dělal docela krkolomné kousky, co vše jste prováděl?

Například jsem vylezl na stožár vysokého napětí, abych mohl vyfotit co nejvíce kombajnů při žních. Domluvil jsem se s kamarádem ve Štěpánově a on mi je nahnal všechny na pole. Tehdy byly takové fotografie žádané, ukazoval se úspěch. O mnoho let později jsem zase lezl po lešení při opravách Nejsvětější trojice v Olomouci na náměstí. Tehdy jsme ještě s Luděkem Peřinou, což je můj nástupce v ČTK a tehdy fotil pro Mladou frontu, lezli po tom lešení až nad Laďu Werkmana, který ten sloup restauroval, a bez jištění fotografovali. Vůbec z toho tehdy neměl radost a nutno přiznat, to lešení nebylo zrovna nejstabilnější.

Dá se vyzdvihnout focení, na které nejvíc vzpomínáte?

Určitě povodně v roce 1997 a potom návštěva papeže Jana Pavla II. To jsou asi dva nejsilnější zážitky.

6.2 Rozhovor s Luděkem Peřinou

Fotograf ČTK, nástupce Vladislava Galgonka. Předtím fotograf Mladé fronty.

Vladislava Galgonka zná od 90.let 20.století.

Jak dlouho se znáte?

Láďu Galgonka jsem začal vnímat v době revoluce v závěru roku 1989. Tehdy jsem studoval na UP v Olomouci a fotografoval události sametové revoluce. Později, už jako profesní kolegové, jsme se Láďou potkávali na společných reportážích a blíže se poznali.

Čím by jste pana Galgonka definoval?

Profesionál s velkým nasazením, pro dobrý záběr byl schopen vylézt na jakoukoliv vyvýšeninu, plot, střechu, sloup... . Výborný parták, férový, nezkazil žádnou legraci.

Je něco v čem vás pan Galgonek inspiroval a/nebo ovlivnil?

Seznamoval mě s mnoha lidmi, se kterými se v průběhu své kariéry poznal. Sledoval jsem jeho denní práce a porovnával se svými. U společných reportážích mě kolikrát překvapilo, že Láďa vyfotil ještě něco navíc, čeho jsem si třeba nevšimnul. Svým způsobem byl mým učitelem, o fotkách našich i jiných kolegů jsem se často bavili. Z dnešního pohledu ho považuji za svého učitele a vzor.

Je Podle vás pan Galgonek něčím charakteristický?

Dobrák, každému pomáhal na svůj vlastní úkor.

Bral jste jej spíše jako kolegu, nebo jako konkurenci při práci reportážního fotografa?

Bral jsem ho jako kolegu a často jsem se inspiroval jeho pohledem při reportážích.

6.3 Rozhovor s Jiřím Kopáčem

Jiří Kopáč je fotografem Olomouckého deníku, Vladislava Galgonka zná více než 30.let jako kolegu fotoreportéra.

Čím byste pana Galgonka definoval?

Důležitá je jedna věc. On je si myslím jediný fotograf ČTK, který přežil revoluci. Možná byli dva, ale tím si nejsem jistý. Síla Galgonka je v kontinuitě, on fotografoval pro ČTK od roku 1973 do roku 2011. Takoví lidé tu nejsou a ani ve světě se jich moc nenachází. To je ta jeho síla. Mu se podařilo tu kontinuitu udržet, pracoval stejným stylem v období komunismu i po revoluci. Svým způsobem byl a je blázen do fotografie takovým způsobem, že dokázal v agentuře zůstat i po té revoluci. To je prostě Laďa. A vždy se v tom našem zdejším kroužku fotoreportérů říkalo „prostě Laďa“.

Je něco, čím vás pan Galgonek inspiroval a nebo ovlivnil?

Poctivost k tématu je další věc, která jej charakterizuje. Jeden můj kolega říká „Pokropím to a jdu“. Laďa ne, ten neustále něco vymýšlel, neustále někam lezl, šel za tím záběrem, aby ho udělal jinak. To je jeho charakterem, že neustále, i když po tisíci fotografoval to samé, hledá nový záběr. Pořád něco vymýšlel, aby ozvláštnil ten záběr. To je opravdu velmi vzácné.

Je podle vás něčím pan Galgonek charakteristický?

Až chorobné zaujetí pro záběr. Myslím si, že i běžný život šel bokem a fotografie byla vždy to hlavní a měla vždy přednost. Vše obětoval pro fotografii. Řekl bych také, že je ikonou regionu. On je takovým zdejším rytířem fotografie.

Bral jste jej spíše jako kolegu nebo konkurenci, při práci reportážního fotografa?

Máme tu myslím si smířlivou atmosféru a snažíme si nelézt do zelí. Všichni jsme tu na jedné dědině. V Praze je to něco jiného, tam je atmosféra mezi fotografy docela jiná, ale my se tu všichni známe, a snažíme se chovat slušně.

Jaký byl při práci?

Zažil jsem Vladislava při práci, když vyvolával fotografie a mnohdy to bylo ve spěchu a pod tlakem. Když máte za hodinu posílat fotografie, není prostor na chyby. Tenkrát vyvolávali ve Fomadonu N a Fomadonu R který míchali dohromady a v tom to vyvolávali, protože potřebovali, aby to bylo rychlé. Sice to z toho lezlo docela tvrdé a zrnité, ale na fotografii potom bylo vše a to byl účel. Když se kouknete do archivu, uvidíte, že na té fo-

tografii je vše. A když se podíváte na ty jeho fotky z těch 70. a 80. let uvidíte že to šlo, Laďa byl schopný to z toho vykopírovat. Samozřejmě k tomu patří taky to co už jsme si řekli před chvílí. Zase na druhou stranu co se techniky týká, tak ta u Ladi docela trpěla když to řekneme slušně. Těch příhod, kdy se mu s technikou něco stalo je asi milion. Dokázal například ztratit matnici z fotoaparátu nebo si smazat celý počítač.

Znáte jeho volnou tvorbu?

Co vím tak fotografoval hodně ve zvonařské dílně v Brodce u Přerova. Paní Laeticie Dytrychová ho měla hodně ráda. Fotografoval taky hodně sochy pro pana profesora Přikryla. V té době to převzal po Miloslavu Stiborovi. On Stibor byl v té době nejžádanější a fotil to skoro všem, ale byl drahý a neměl na to moc času. Tak to Vladislav dělal místo něj. A taky jednu dobu fotil hodně folklór, hlavně holky v krojích, to bylo jeho. Pokud někde byla otištěná holka v kroji, byl to Galgonek.

6.4 Rozhovor s Jindřichem Hovadíkem

Bývalý redaktor ČTK. Společně s Vladislavem Galgonkem působil v agentuře v letech 1981-1993.

Jaký je Vladislav Galgonek po lidské stránce?

Je to velký kamarád. Je také velmi vstřícný a přátelský. Možná až tak moc, že na to občas i doplácel a někteří lidé se ho snažili jen využít. Snažil se vždy všem vyhovět a bral si na sebe spousty práce. Asi neznám nikoho, kdo by jej za něco odsuzoval, snad jen, když někomu dodal o něco později nějaké fotografie.

Byl takový i v práci? Jde ho charakterizovat?

Myslím si, že ano, fotografoval pro výtvarníky jejich díla, například pro Zdeňka Přikryla, nebo zvonařskou dílnu z Brodku u Přerova. Charakterizuje jej jeho snaha po záběru, pořad hledal neobvyklé záběry, lezl na stožáry nebo se válel po zemi. Má svůj jasný rukopis, jeho práce vyčnívala na první pohled. Ještě jsme spolu nepracovali, ale už tehdy byly jeho fotky poznat. Když jsem se podíval do novin z Olomoucka, jeho fotografie šli poznat i bez popisu. Dle mého je to jeden z nejlepších fotoreportérů své doby.

V jednom rozhovoru se nazval sluhou fotografie. Souhlasíte s tímto označením?

Ano souhlasím. Měl odpovědnost za celý region, co se fotografické reportáže týče. Dříve ty požadavky na fotografii z ČTK byly celkem jasně dané, v určitém směru jej to myslím svazovalo. Zase na druhou stranu byl daleko větším bohémem než já, a to jsem o pár let mladší. Ale bylo vždy jasně vidět, že fotografii má rád.

V rozhovoru s Jiřím Kopáčem mi zdůrazňoval kontinuitu, s jakou Vladislav Galgonek dokázal pracovat. Vidíte to stejně?

Fotografové v ČTK bývají celkem pravidelně docela dlouho i když 40let je už opravdu trochu unikum. Řeknu to asi takto: Někomu je dáno a někomu ne. Vydržet u té práce 40 let není nic jednoduchého. Je to těžká práce. Vladislav je jiný, je dosti pracovitý, má své osobité vidění a dokázal se adaptovat. Myslím si, že je to jeden z nejlepších fotografů, co ČTK měla. Později jej posílali i do světa s našimi státníky. To bylo takové řekněme ocenění jeho práce, pražští fotografové těch příležitostí asi měli více.

Kdyby fotografoval pro ČTK v Praze byl by podle vás známější? Měl by více možností?

Asi ano, přece jen v Praze by byl více na očích a s jeho talentem by tam zřejmě více vynikl. Je ve své práci opravdu dobrý. Nevím ale, jestli by o to vůbec stál. Na Hané zakořenil

a bylo to tu takové volnější, byli jsme trochu z dohledu. V Praze by musel fotit potentáty. Jsem rád, že jsme spolu pracovali, je to jeden z lidí kterých si opravdu vážím.

Zajímal se o to, kde a jak jsou jeho fotografie používány?

Určitě, hodně jej to zajímalo. Každé ráno, pokud se zrovna hned zrána někam nejel na reportáž, sedli jsme si v kanceláři k hromádce aktuálních novin a dívali se, kde je jaký článek a jaké fotografie. V podstatě měl radost z každé použité. Zajímal se ale také, kterou fotografií použili, občas jsem slýchal, že tam mohli dát tu druhou, že je lepší.

Znáte jeho volnou tvorbu?

Vím, že hodně fotografoval prales a přírodu vůbec. Jak jsem již říkal, hodně fotografoval také pro různé výtvarníky napadá mne Zdeněk Přikryl, Dušan Topoľský a ta zvonařská dílna. Později už nevím, nároky na práci se pořád stupňovaly a času nebylo nazbyt. V 80. letech to byla taková ospalejší doba, nebylo tolik práce jako dnes, a tak mohl na své volné tvorbě více pracovat. Často za Vladislavem do kanceláře docházeli i jeho známí, výtvarníci. Mě bylo tenkrát kolem 30 let a bylo to pro mnohdy obohacující poslouchat jejich vyprávění.

Jiří Kopáč mi říkal, že snad jen dva fotografové v ČTK vydrželi přechod z normalizace do dnešní doby a že jedním je Vladislav Galgonek. Pamatujete si to stejně?

Tak to zdaleka není pravda, jedině pokud bychom situaci mapovali od roku 1989 až do dneška, mohli bychom nazvat personální změny jako zásadní. Krátce po listopadu 1989 proběhly v ČTK takzvané lustrace, ale nevím, že by se dotkly redakce obrazového zpravodajství. Doslechl jsem se něco o jednom zaměstnanci mezinárodní redakce. Zjevně bylo také neúnosné, aby v čelných pozicích celé agentury zůstávali i nadále lidé příliš spojovaní s minulým režimem.

V listopadu a prosinci 1989 jsme se s Vladislavem Galgonkem a ostatními redaktory podíleli na vydání Kroniky sametové revoluce. Jel jsem tehdy Škodou 120 do Prahy pro vytištěné publikace, zatímco kolega informoval zájemce a organizoval dlouhou frontu před redakcí, která tenkrát byla na Mozartově ulici. Po příjezdu jsem tenkrát viděl ve frontě stát již tehdy slavného textaře a zpěváka Jaroslava Wykrenta, který přijel pro výtisky pro přešovské občanské fórum, dále čelného funkcionáře fotbalové Sigmy Olomouc Jiřího Kubička a další známé obličej.

7. Život v číslech

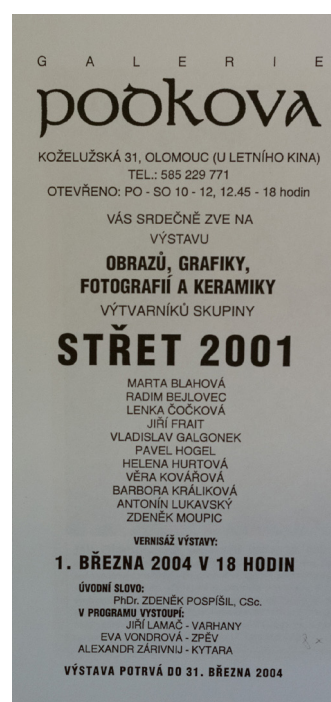
- 14.5.1946 narozen v Českém Těšíně
- 1961-1965 Střední zemědělská technická škola
- 1967-1969 Lidová konzervatoř Ostrava
- 1971 fotograf na dole Odra
- 1973 fotoreportér ČTK Olomouc
- 1980-1985 FAMU katedra fotografie-žurnalistika
- 1989 Interpressphoto v Koreji, cena za 3.místo
- 1995 3.místo Czech press photo ve 3 kategoriích
- 1996 3.místo Czech press photo
- 1997 2.místo Czech press photo
- 2011 odchod do důchodu z ČTK

7.1 Skupinové výstavy

- 1969 Ostrava-Fotochema (Lidová konzervatoř)-Portréty, akty a móda
- 1970 jaro Ostrava-Fotochema (H70)-Portréty, akty a móda
- 1970 podzim Ostrava-Fotochema (H70)-Portréty, akty a móda
- 1971 Ostrava-Fotochema (H70)-Portréty, akty a móda
- 1972 Ostrava-Fotochema (H70)-Portréty, akty a móda
- 1973 Praha-Staroměstská radnice (H70)-Portréty, akty a móda
- 1974 Ostrava-Fotochema (H70)-Portréty, akty a móda
- 1975 Ostrava-Fotochema (H70)-Portréty, akty a móda
- 1976 Galerie v podloubí Olomouc (s Antonínem Válkem)-soubor Závod míru
- 1991 Šternberk, Galerie Šternberk Krajinná fotografie (s Jiřím Fraitem)
- 1994 Olomouc, UVU kabinet grafiky-soubor Prales
- 1995 Olomouc, dům U zlatého jelena-Návštěva papeže očima olomouckých fotografů
- 2001 Náměšť na Hané, Zámecká galerie (Střet 2001)-výběr z tvorby
- 2002 Olomouc, Galerie Podkova (Střet 2001)-výběr z tvorby
- 2004 Olomouc, Galerie Podkova (Střet 2001)-výběr z tvorby
- 2007 Olomouc, Galerie Podkova (Střet 2001)-výběr z tvorby

7.2 Autorské výstavy

- 1976 Hukvaldy, hrad Hukvaldy-soubor Prales
- 1984 Uničov, Městská galerie Uničov- fotografie z cest
- 1985 Jeseník, Klub mladých- fotografie z cest
- 1987 Uničov, Městská galerie Uničov-soubor Itálie
- 1992 Šternberk, fotografie z cest
- 1996 Olomouc, Galerie na hradě-Výběr z tvorby
- 1999 Olomouc, Galerie Hejný-fotografie z roku 1989
- 2001 Mohelnice, muzeum Mohelnice-Výběr z tvorby
- 2004 Olomouc, Galerie Patro-Reminiscence, fotografie z roku 1989
- 2006 Olomouc, čekárna zubní ordinace-cyklus Prales
- 2007 Olomouc, Galerie Podkova-Retrospektiva 35
- 2008 Olomouc Galerie Patro-Ohlédnutí
- 2009 Mohelnice, muzeum Mohelnice-Retrospektiva 35

obr.77,78 Pozvánky na výstavy Vladislava Galgonka

Závěr

Tato diplomová práce se snaží přiblížit Vladislava Galgonka jako člověka, fotografa milujícího svou práci, jenž zastával celý život a milujícího fotografii jako takovou. Nesnaží se naopak nahlížet do jeho soukromého života a vyhledávat na první pohled zajímavé a chytlavé informace. Rekapituluje jeho dosavadní velmi bohatý fotografický život, zobrazuje nelehkou a dlouhou cestu od prvního jednoduchého fotoaparátu, který dostal darem o jedněch dětských Vánocích až do současnosti, kdy již užívá zaslouženého odpočinku v důchodě. Čtyřicet let práce pro Českou tiskovou kancelář, a volná tvorba před, v průběhu, a i po skončení práce pro ni přímo vybízí k bližšímu zkoumání a zobrazení toho nejlepšího z autorova archivu. Práce pro agenturu se může jevit jako ne příliš tvůrčí, ale, jak si na fotografiích napříč celým Vladislavovým působením v ČTK ukazujeme, opak je pravdou. Napříč celým obdobím nacházíme fotografie, které s postupem času zrají jako víno. Získávají na hodnotě a dostává se jim nové roviny. Z fotografií popisných určených ke spotřebě se stávají fotografie hodnotné, důležité a v konfrontaci s fotografiemi o mnoho let mladšími mnohé objasňující. Mnohé z těch, které v počátcích fotografoval jako mladé talenty, neznámé široké veřejnosti, se mu před objektivem objevují po letech znovu jako slavné a důležité osobnosti veřejného života, politiky a sportu. Stejně tak se během své velmi dlouhé práce pro agenturu účastní všech zásadních okamžiků života v kraji. I tyto fotografie svým prvotním účelem zpravodajské najednou s odstupem času získávají na hodnotě. Při zkoumání archivu České tiskové kanceláře a hledání těch zásadních záběrů, které během své kariéry Vladislav pořídil, se dostáváme k záběrům naprosto zásadním a s odstupem času stále více neocenitelným. Zjišťuji, jak musela být tato práce náročná a mnohdy nedoceněná, stejně jako systematická, což mi v psaní této práce velmi pomáhá. Při výběru fotografií pro tuto práci se přede mnou zjevuje dějová linka toho nejdůležitějšího, co se v Olomouckém kraji za posledních 50 let událo jako na talíři. Od počátků normalizace v 70 letech zastoupených fotografiemi pracujících lidí a výstavbou nového nákupního centra Prior, vytvořených podle diktátu tehdejší doby, přicházejí fotografie zachycující události sametové revoluce a příchodu demokracie následované odsunem ruských vojsk, které jsou v kraji velmi silně zastoupeny a zakořeněny. Takto postupujeme časovou linií až do současnosti a sledujeme další záběry z událostí, jež se odehrály v tomto kraji a neměly by být zapomenuty. Bylo a stále je velmi zajímavé sledovat na těchto fotografiích změny v osudech obyčejných lidí a tehdy ještě lidí neznámých, jak se jim s postupem času mění jejich poslání a život.

Další důležitou částí fotografického života Vladislava Galgonka, kterou se tato práce zabývá je jeho volná tvorba. Snad jen zde trochu nahlížíme do Vladislavova soukromí skrze jeho fotografie. Jsou to právě ony, kdo nám prozrazuje co je Vladislavovi blízké a kde se cítí nejlépe. Věnuje se krajině a přírodě jako takové, sleduje její krásu a vytrvalost, s jakou bojuje s časem a také svým největším nepřítelem, člověkem. Zde ve svých fotografiích se jí snaží bránit a apelovat na ostatní v její prospěch. Zobrazuje zásahy do jejího nitra, jenž člověk vytváří ve své nadutosti myslíce si, že může všechno. Rád se do přírody uchyluje aby si mohl odpočinout od všeho toho shonu, který mu přinášela náročná práce a nacházel v ní její krásu a harmonii, kterou se snažil zachytit na svých fotografiích.

Seznam pramenů a literatury

Literatura

VESELÝ, Dušan a Michael ŽANTOVSKÝ. Prezident: Václav Havel : fotografie 1988-2011. Praha: Ve spolupráci s Českou tiskovou kanceláří vydalo Ottovo nakladatelství, 2013. ISBN 9788074513169

Sto- naše rodinné album. V Praze: Paseka, 2018. ISBN 9788074329258.

VÁLEK, Antonín. Fotografická skupina H 70: Teoretická Bakalářská práce Opava: Slezská univerzita v Opavě Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie, 2004.

KINOART Olomouc. Vladislav Galgonek: Retrospektiva 35. Olomouc: KINOART Olomouc, 2007.

PhotoArt: photoreview. Praha: Iron & Steel Group, 2008. ISSN 1801-5301.

Moravský senior: magazín pro seniory Olomouckého kraje. Olomouc: Moravský senior, 2017, 2017(7-8). ISSN 21702.

Internetové odkazy

<http://www.hanackenoviny.cz/4116/dnes-diky-technice-obtizne-udelat-spatnou-fotografii/>

https://olomoucky.denik.cz/kultura_region/fotoreporter-galgonek-slavi-70-let-neveril-jsem-ze-se-toho-dozi-20160514.html

<https://www.olomouc.cz/zpravy/clanek/Vladislav-Galgonek-legenda-olomoucke-zpravodajske-fotografie-slavi-semdesatku-26177>

https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/valek-fotograf-analog-palach.A190212_457152_ostrava-zpravy_jaga

<http://multimedia.ctk.cz/>

www.ctk.cz

<https://www.olomouc.cz/zpravy/clanek/Dobry-pocit-z-vystavy-pripravene-v-Podkove-skupinou-Stret-2001-8087>

<https://www.olomouc.cz/zpravy/clanek/Nekolik-slov-k-vystave-Lenky-Cockove-v-C-SOB-7809>

<http://www.atelierkd.cz/antonin-lukavsky-malir>

<http://www.art-hogel.cz/index.php?lang=cz>

<https://www.ctk.cz/novinky/?id=1514>

<http://www.verakovarova.cz/default>

<http://www.talent.cz/helena-hurtova/vystavy/>

Jmenný seznam

A

Akihito 12, 24

B

Borovička Milan 29

Bezruč Petr 31

Bláhová Marta 39

Bruckner Karel 48

Bresson Henri-Cartier 10

C

Capa Robert 9

Ctibor Miloslav 47

Č

Čočkova Lenka 39, 40

D

Dzurilla Vlado 16

Drtikol František 10

E

Evans Walker 57

Exler Petr 40

F

Frait Jiří 39, 40

Frait Tomáš 39, 41

G

Graubner Jan 24, 25

H

Hogel Pavel 42

Hlinka Ivan 16, 48

Holeček Jiří 16

Havel Václav 12, 13, 23, 24,
26

Hinšta Antonín 29

Hartwig Edward 10

Hurtová Helena 39, 43

Habermann Alfred 47

Hingisová Martina 48

J

Jan Pavel II 12, 25, 26, 39, 61,
62

K

Klaus Václav 12, 24, 48, 61

Kovářová Věra 39, 42

Králíková Barbora 39

Kocáb Michael 57

Koudelka Jozef 10

Kotík Ilja 12, 61

L

Louda Jiří 17, 19

Lendl Ivan 16, 17, 48

Lukavský Antonín 41, 49

Lange Dorothea 57

Ivan Langer 53

Lasica Milan 47

M

Martinec Vladimír 16

Moravec Vlastimil 16

Moralo Juan Jose 16

Macek Miroslav 16, 18, 48

Masaryk Tomáš- Garrigue
21, 22, 54

N

Neckář Václav 17

Nicek Ladislav 48

O

Ozerov Jurij 17

P

Paroubek Jiří 48

Peřina Luděk 62, 63

Peřina Rudolf 36

Palach Jan 20, 36

R

Ramík Drahoslav 32, 33, 34,
36, 37

S

Shulz Jozef 29, 33, 34, 37

Straňák Ivan 29, 31, 32, 34,
38

Sovák Jiří 47

Sudek Jozef 10

Š

Šlezingerová-Škodová Jiřina
16, 18

Štreit Jindřich 23, 47, 48, 60

Šimek Petr 26

Šmok Ján 12, 29, 59

Špaček Ladislav 13

Ševčík Věněk 11, 34

T

Tomášková-Dytrychová

Marie 26, 49, 50, 51

Dytrychová Leticie 59

Tanaka Min 26, 28

U

Ustinov Peter 16, 19, 48

Uhl Petr 48

V

Vondráčková Helena 17

Vlk Miloslav 24

Vojkůvka Libor 26, 27, 47

Válek Antonín 29, 31, 32, 33,
3436

Vomela Pavel 29, 31, 32, 33,
34, 38

Vackář Zdeněk 29

Z

Zeman Miloš 48

Změlík Robert 48

Ž

Ženožička Vladimír 40

Martin Studený

Vladislav Galgonek
Fotograf

Vladislav Galgonek
Photographer

Teoretická diplomová práce zpracována pro: Institut tvůrčí fotografie,

Slezská univerzita v Opavě, filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí diplomové práce: Prof. Mgr. Jindřich Štreit Dr.h.c.

Oponent: doc.Mgr. Václav Podestát

Grafická úprava: Martin Studený

Písmo: Myriad Pro

Počet znaků: 80415

Počet normostran: 44,675

Fotografie na deskách: Česká tisková kancelář

Titulní fotografie: Luděk Peřina

Opava 2019